

Hope College

Hope College Digital Commons

Van Raalte Papers: 1850-1859

Van Raalte Papers

11-24-1853

"Aanmerkingen Tegen K. S., in De Beantwoording Mijner Vragen, in No. 52 Van The Hollander, Van 24 November 1853" is a 16 Page Pamphlet Signed by Ten Men Who are Protesting the Distribution of Richard Baxter's Book, Call to the Unconverted"

A. Krabshuis

J. van Anrooi

M. Naaije

P. Verlee

K. van Zenten

Follow this and additional works at: https://digitalcommons.hope.edu/vrp_1850s

~~See next page for additional authors~~

The original documents are held in the Holland Museum. This digitized material is intended for personal research/study only. The original documents may not be reproduced for commercial use in any form or by any means, electronic or mechanical, without permission in writing from the [Holland Museum](#).

Recommended Citation

Krabshuis, A.; van Anrooi, J.; Naaije, M.; Verlee, P.; van Zenten, K.; Karelsen, J.; Hellenthal, J.; Steketee, A.; Schaddelee, L.; v.d. Luijster, J.; and ten Hoor, Henry, "Aanmerkingen Tegen K. S., in De Beantwoording Mijner Vragen, in No. 52 Van The Hollander, Van 24 November 1853" is a 16 Page Pamphlet Signed by Ten Men Who are Protesting the Distribution of Richard Baxter's Book, Call to the Unconverted" (1853). *Van Raalte Papers: 1850-1859*. 390.

https://digitalcommons.hope.edu/vrp_1850s/390

This Book is brought to you for free and open access by the Van Raalte Papers at Hope College Digital Commons. It has been accepted for inclusion in Van Raalte Papers: 1850-1859 by an authorized administrator of Hope College Digital Commons. For more information, please contact digitalcommons@hope.edu.

Authors

A. Krabshuis, J. van Anrooi, M. Naaije, P. Verlee, K. van Zenten, J. Karelsen, J. Hellenthal, A. Steketee, L. Schaddelee, J. v.d. Lijster, and Henry ten Hoor

November 24, 1853

[Holland, Michigan]

“Aanmerkingen Tegen K. S., in de Beantwoording Mijner Vragen, in No. 52 van *The Hollander*, van 24 November 1853” is a 16 page pamphlet signed by ten men who are protesting the distribution of Richard Baxter’s book, *Call to the Unconverted*.

The men who signed the pamphlet were A. Krabshuis, J. van Anrooi, M. Naaije, P. Verlee, K. van Zanten, J. Karelsen, J. Hellenthal, A. Steketee, L. Schaddelee, and J. v.d. Luijster. [Abraham Krabshuis, the stepfather of Isaac Cappon, was a longtime opponent of Van Raalte.]

The Van Raalte Collection, Holland Historical Trust, Joint Archives of Holland, T88-0230.

The Classis of Holland, on September 26, 1853, had made this decision:

Art. 9. Objections are brought in against the little work of Baxter, entitled: “Call to the Unconverted,” which some ministers had circulated, as defending a reconciliation of all men with God, or a doctrine of Universal grace. Other writings of Baxter are (also) presented, from which passages are read aloud clearly teaching election, etc. However, the ministers declare that there are few expressions in the little work of Baxter which they themselves to not dare to defend or to employ. *Classis of Holland Minutes, 1848-1858*, Grand Rapids: Wm. Eerdmans Publishing Company, 1950, p. 144.

Translation by Henry ten Hoor.

Holland Historical Trust Collection
of the
Joint Archives of Holland

T88-0230

Remarks
against the
distribution of
Baxter's "Act to
the Unconnected"
1853
Signed by
individuals

Holland Historical Trust Collection
of the
Joint Archives of Holland

T88-0230

Protocol of ten
men to Van
Raalte's
petition of Baxter's
"Call to the
converted"

put in Van Raalte
papers

Van de Huysster a
signatory

CRITICISMS OF K. S.

In response to my questions

In No. 52 of The Hollander

of 24 November 1853

I had not thought it necessary to take up the pen again in regard to Baxter's The Calling Voices, and I wouldn't have either if it had ended with the first publication; but when things went so far as to recommend and elevate R. Baxter so highly through our paper, "The Hollander," I could do no other or be forced, as a result, to give up my criticisms or let them convince me and others of Baxter's correctness and our errors.

After long expectation, an answer has come from an unknown friend who intends to defend the Reformed Doctrine mightily against my unreasonable ideas and imaginary speculations; but I must say that when God's word is brought into connection here (understand me well) I say: in connection, because here and there is a distorted text giving each heretic his own character, and so Socinius, Arminius and other heretics can establish everything by the use of God's word. Thus you have the odor of death and the scent of life. The I must say as a brother once said to me, "Yes, the Remonstrance has crossed the sea with us." I have not yet heard such rough language. On the one side it is still good; for it is better to know where the fox gets over the wall than to undermine the foundations. If this friend may be a member of the denomination, I hope that the watchers on the walls of Zion may detect the den to discover, convince, shame, and where possible, bring to repentance. Were this not the case it would be too bad, especially for all in the future (do not take this symbol amiss, for the Lord himself speaks thus in The Song of Solomon 2:15.

Also, I had very likely not taken up the pen again if it were not that friend K.S. had not charged me with blasphemous feelings and ideas, and he himself had not openly denied and devalued our Reformed Doctrine, even with God's word in his hand. It is to be deplored that God's word is used in this way.

I wish then, looking prayerfully to the Lord for light, to show that friend K.S. clearly asserts: the universal forgiveness and atonement for all people by God through Christ, and apostasy of their saints, and a misunderstanding of God's righteousness. I will not touch on everything; that would be too much of a digression. My reply should be gentle according to Gal. 6:1, although when I read the answers of friend K.S., I must say that he possesses very little of that gentleness, even though the Remonstrants make so much of it

In answer to question 1 it is said that everything was spoiled through sin, according to Gen. 3. I believe this with my whole heart although K. S. secretly wants to impute to me: "Yes, but God said that but didn't mean it." Be it far from me that I should think such a thing of the God of Truth; however, though I gladly admit to bearing an Atheistic heart, that nevertheless everything exists and Christ is the ground and reason for it, according to John 1:1 - 10; I believe this heartily, but the implication is false: "that sinners are thus reconciled to God. If this were so, then there would be no more anger, but what does God say? The wrath of God remains upon them that do not believe (John 3:36); they are children of wrath like all the others; God hates the workers of unrighteousness; they are an abomination to him (Ps. 5:6 - 7). No, if I am reconciled to God, then God lays aside his anger and enmity. I will not be angry with you or abuse you (Is. 54:9). The apostle says the same (Col. 1:21) about the holy and believing brothers)vs. 2) but not of the unrighteous.

The earth could not have continued to exist if God had not presently set up a covenant of grace with Adam and Eve, in the promised seed of the woman, that is Christ, and included in that covenant all those whom God knew from eternity, according to Jer. 31:3 and Rom. 8:4, and those given to Christ (John 17:6, 9) by the power of the eternal love and free pleasure (Matt. 11:26) and elected in Christ before the foundation of the world (Eph. 1:4). See also John 17, 9 and 12. For those Christ brought reconciliation: for his people (Matt. 1:21), for his sheep (John 10:15), but all people are not his sheep (vs. 16); for the children of God (John 11:51, 52); but all are not children of God; I pray not for the world (John 17:18) and should Christ have suffered to reconcile the sinners with God? Satisfaction and intercession go together (Rom. 8:34 and John 17) or there must be reconciliation without satisfaction. If not, then Christ has suffered in vain for most people, and that certainly would not be love but the very greatest mercilessness and cruelty, that God would deliver his own beloved son in whom was all his joy ((Prov. 8) to such a painful and bitter suffering and cursed crucifixion, that should be in vain for many -- that divine sacrificial blood! Who does not tremble at that? That forgiveness of sins must be preached to all mankind does not mean that it is God's intent to give them all grace to believe.

See among others: "The chosen have obtained it; the others were hardened" (Rom. 11:7). Faith is not for everyone (2 Tess. 3:2 and Tit 1:1), it is a gift of God (Eph. 2:8), a reward (1 Cor. 12:9). To whom does God give faith? See Acts 13:48; see also the golden chain of perfection (Rom. 8:30). Friend K.S. will say: Then preaching the gospel is nothing but falsehood in God, and one can't depend upon it. Is God well-intentioned toward me? (about which friend K.S. presses me hard); but more of this later.

I hope that friend K.S. may understand that salvation is not universal. That God reveals his love for mankind I do not dispute; this we will see later, if the Lord will; but God's essential love of pleasure and joy cannot stretch further than to those who through grace have fled to the mediator Jesus and claimed his righteousness and holiness by faith. But beyond that, where does this go? Who does not freeze at such language thus to deny the holiness and majesty of God. Nay, he is a stench in God's nostrils and in all his deeds, see Nahum 1:2, Ps. 5, Ps. 7:12 and Rom. 2. Friend K.S. refers to Prov. 8 and 9, but I find there no love from good pleasure other than in vs. 17: "I love those who love me," and that is his Bride of whom John says: "See how great a love," and also the Song of Solomon but not individual humanity person for person. John 3:16 doesn't mean this either. The world is not all people; but the people in the world, who (as the text itself explains) believe in him, as the word world is often used in God's word to mean a part of the world. The world has perished, but what about Noah and his family? The world has not known Christ (John 1:13), but what about believers? The world hates me (John 8:7), but does this also mean the converted? The old serpent misleads the whole world (Rev. 12:19), but does this mean the elect also? Christ says that is impossible. The entire world lies in a state of hostility (1 John 5:19), but is this true of those sanctified by the spirit? But here it says the whole world. It is stated the same way in 2 Cor. 5:19, where the text interprets itself, saying that this is a part of the world reconciled to God in Christ, to whom sin is not imputed. So then, not all are reconciled.

Before I drop this subject, I wish to remark in general that we find Rom. 5:18, 19 mentioning all people. That this does not mean person for person is apparent from the structure of the chapter and from the text itself: Adam and Christ contrasted as covenant heads, Adam the source of all misery of all that are in him, and Christ the source of all mercy to all people who are in him. And who are they all? Those who share in the justification of life (2 Cor. 5:15). Who are they all? Those who have died to sin and through rebirth live in Christ. Now, since all people don't do that, it is not a person for person thing. 1 Cor. 15:22 explains itself, for all people are not made alive in Christ -- only those for whom he is the head. Rom. 11:32 does not speak of all people but of the hardening and conversion of the Jewish nation. Notice the connection. Thus also 1 Tim. 2:4, 5, does not speak of people generally but of various people of different kinds and conditions. If it were literal, all would have to be saved because no one can withstand God's will; everything he wills he does. We do not say: God wills if we will for no one wills anything (Rom. 8:7) or can do anything (John 1:44). He who

thinks that by nature he can and will accept Jesus has not yet known himself properly, but says with the Remonstrant: "That I was able to convert myself, I thank God; but that I wished to repent, for that I thank myself." Heb. 10:29 means to be sanctified, not merely appearing holy by being born again, but separation from the mass of mankind to his church. That sanctifying often means separation one can see in Deut. 8:16 and Acts 21:26, for truly sanctified persons can never fall away. Finally, 2 Peter 2:1 speaks not of being brought to sanctification and then again denying Christ, but (see the connection) of false Prophets and Teachers, whom Christ as Lord had purchased, for by his death he has received the right over everything to use it as Mediator for the perfecting of the sanctification of the elect. All things being subject to Christ (1 Cor. 15:28), he had bought those to do his work to the advantage of his people, as slaves and not as his children.

In answer to question 2 I am more certain of my feelings since it was clear to me that friend K.S. revealed himself not as Reformed but as Remonstrant since those for whom Christ has made satisfaction can again come to perdition. If that is true, my brother, we must not sing so loudly "Rejoice, ye saints, in your destiny; We raise the head high and will wear the crown of honor." Then everything comes apart; who knows what will happen? God, who has promised it, must then be lying and be unfaithful; Jesus is not the perfect redeemer; we do not find all in him; he cannot complete the work; he is not the right Boaz. We know by experience that we cannot complete it; Adam couldn't in his righteousness. What shall we do then, who have no strength, and when the powers of Satan are great, and our hearts are evil and false.

But let us observe what the faithful witness says, that is more dependable than Friend K.S. (Luke 12:32). Fear not, little flock, for it is your Father's pleasure to give you the kingdom. See Romans 8:29, 30 when the apostle begins to speak of eternity to eternity (1 Thes. 5:6; Matt. 24:24 and Rev. 13"8). In 1 Peter 1:2 the apostle mentions the elect and says (vs. 8) that they are preserved by the power of God. See also 1 Tim. 2:17, Ps. 37:24, John 6:39, Heb. 6:17, 18, Rom. 8:25 and also 1 John 3:9. Contrariwise, one brings in proof that those for whom Christ has done satisfaction can still be thrust into perdition (Heb. 6:5, 6). Those of whom the apostle speaks were not truly converted. See the connection with vs. 8: who had no good soil and brought forth thorns and thistles, and it is said there (vs. 4, etc.) and this may result in some good among the unconverted, as often happens. See Num. 24 and the case of Balaam. He can understand the truth of the gospel, prophesying even of the coming of the Messiah, and of receiving the word with gladness (Luke 8:13). Herod heard John gladly and did many things (Matt. 6:20); Saul prophesied also, but remained Saul. This is also accomplished by the Holy Spirit, and in that sense they are participants in the Spirit, but not in genuine rebirth, etc. Heb. 10:26 does not refer to the

genuinely converted, for such cannot sin willingly, but only from weakness (I John 3:19). That which is said in Heb. 10:29 "to be sanctified" is not the true holiness, but outward in connection with the covenant and being brought into the church (see Deut. 7:6, I Cor. 7:14), and what more is said refers to outward privileges of the church which he rejected and trampled upon. II Peter refers to false teachers and prophets. The five other texts are merely warnings and alarms to awaken believers to the right way to salvation, to show them sin and thus from the fruits of the truth of their choice, to repent, but not to make them fast to the side of God, for that was already from the beginning as we have seen. And therefore I reject these grounds. See the Confession, Art. 7.

Concerning the questions of Friend K.S. about questions 3 and 4 I had to think: here he begins to see that the emptiness is so weird that he fears he will be choked. What to do? To escape the danger with questions like the Jews (Matt. 21) he is at a loss how to answer the question and still cling to the remonstrance. The promise so promised has finally brought no fulfillment. The problem is for Friend K.S. a secret which we cannot know, like the Trinity, etc., but still true, and he wishes me to believe and adore. What am I to believe? This, that I can be lost (he wishes to say) although my debt is paid. That God requires double satisfaction, first from his son and then from me? Terrible word! I hope to remain saved so that it never occurs to me to accuse that high and holy Being of unrighteousness and anger, to make such a tyrant of God as though he took pleasure in punishment and yet praises him as his very loving father. Is that love? O, our heart may well bleed to hear such a thing. I wish to answer the question with No, absolutely no and to give my Creator righteousness, honor and glory. But if friend K.S. would say no to this then he must let his notion of universal salvation go, and there is the nubbin.

I must make many of the words in the last part of friend K.S.'s answer my own and shout to you: Friend! God's word is a chain, and I wish neither to add to it or detract from it, although it seems so to you, but you detract from it and therefore must apply the honor of Rev. 22:19 to yourself. You say that the devil and my irrational understanding mislead me, like Eve. But examine your heart. Who has brought you these heights to believe as a secret that the righteous Judge demands double satisfaction. Think again and read, praying for the light of the Holy Spirit, God's word in context and then you will see the promise: "All your children shall be instructed by the Lord." Then God's word will be a chain; then you will be able to put together eternal election and individual satisfaction and the gracious offer of grace with more or less clarity. But now you choose one truth and reject many others.

You do this also with question 5, which you say is sufficiently answered in question 2. And then I must say: That is again Remonstrance. Look at the answer to question 2. I believe with the Reformed Church that the gifts of grace and God's calling are irrevocable (Rom. 11:29); see also in Phil. 1:6 that the spirit of conversion is the fruit of Jesus' sufficient earning and intercession: I have prayed for you, etc. No one can snatch them from my hand. As long as Jesus is the Intercessor, his divine offer of ransom is valid and strong, and thus he remains Priest and almighty King, and God's promises are firm and unbreakable, and no child of God can be thrust into destruction. O, what a miserable belief. Do you really know Jesus in the power of his mediatorial work and his kingly office? Examine yourself. In us, so far as we are children, the seed remains God's. Where otherwise would be our hope? Our comfort? But now we say with the Christian, "And it shall remain forever" (Catechism, Lord's Day 21). The Spirit can become saddened and opposed in his actions and influences, but shall never go away (John 14 and many other places).

What concerns your answer to question 7 about which you are so exercised and about which by inference you accuse me of many impurities and God-dishonoring ideas which the devil must have worked in my heart, I ask you: How did you dare to determine that? I have not said anything yet, only asked, how I can harmonize that with eternal election. But instead of enlightening me, you accuse me. You surely have no fear of the ninth commandment. May the Lord not hold you accountable. Harness your judgment a bit. You cannot do this with one or two words, but I hope not to keep it a secret as you do. About the question: How has it pleased God, etc., and How does a sinner come, etc., see the Hollander of 5 Oct., or couldn't you fight your way through that? If you cannot say a Reformed No, then you must say a Remonstrant Yes. That is good.

Our doctrine says that although mankind as a reasonable being has a free will to love or hate, to accept or reject, and can do much natural and civic good, even religious good, yet he has absolutely no power to desire to convert himself. He has a desire for salvation, but the way to it he doesn't know and will not take, for the will follows nature, and if that is sinful he wants only what is sinful, and if it is holy he desires holiness. Now, mankind is blind; he knows not (Eph. 4:18, Cor. 2:14, Matt. 13:11). Being evil, he does not will (John 5:9, Matt. 23:37); and is powerless (John 6:44, Rom. 8:8). He is dead (Eph. 2:4, 5). So why will one extol mankind? However, he must not on that account merely sit but must use the means by which God promised to work (Jer. 31:38, Ezek. 36:26).

The other question: How does a sinner, etc. Our church just doesn't know about that which he brings up. God merely requires it and gives it through his word and Spirit, not as a condition, but to make him a proper subject for his free

grace. He must come naked; then he is suitable.

Now, my friend! You doubt my sweetest memories, but it is enough for me. What the Lord allowed me to taste as sweet, you will never make bitter for me. For the rest I advise you: if you ever come back with God's word as a sword, be sure that you do not wound yourself and come in to fall dead. Yet one comment: I leave Baxter for that which he was. I do not wish to suspect him in his other writings, but that this booklet has Remonstrance bases I will assert as long as I live.. It does not belong in our church.

If you wish to sit at those feet, well, that's your choice. I choose, next to the Lord Jesus, to sit at the feet of my dear father W.A.Brakel and await the end.

Thus I have simply unburdened my heart. I could not and might not keep my feeling silent although that might have been desirable, for the mouths of the contnders must be stopped. Although much improvement is possible by men who put their minds to it, the Lord does not require more than he gives. The Lord knows my intent. If someone says: "He wants to appear wise," another, "He wishes to be the wise one, he displays his foolishness in the daylight," a third says, "They seek division and chaos," the Lord knows everything, and he weighs the hearts and tests them. We must all answer to him. The comments in the Hollander of 8 Dec. on Dr. Tiddy's works was for me a girdle beneath the heart. One says: I dislike quarrels; I, too, am an enemy to them, but also of being lukewarm and slack about the truth. Observe the judgment which God imposed (II Thes. 2:10,11; Rev. 3:16). The Lord Jesus watches carefully how we deal with the truth (Rev.2).

It is said: you push against one of the boundaries, but I do not therefore reject the breadth of the gospel, for we do not have to push against the boundary; we hear that every Sabbath, but where it is constraining, there one must push. I hope to have no argument with friend K.S. of Zeeland after this, although if he desires to maintain those opinions (may the Lord prevent this!) then it were better that he take his place outside our church. How a Reformed minister ^{can be certified} as being within the boundaries is inexplicable for me and for many others.

The Lord be gracious to us and make this foolishness a means to shame the wise so that peace may be restored and truth and unity and love may be emblazoned on our standard. May the Lord impress with God's memorial name the seal set on his invincible word.

If we measure by the rule
No one can disturb our rest.

Your adversary as regards anti-Reformed principles
and opinions,

A. Krabshuis

*can be certified as such a member
EWK*

POSTSCRIPT

Having been prevented by extraneous opposition from allowing the truth to be seen in the Hollander (which truly hurt me), I have had to find other avenues by which to defend the forces of Israel that were being challenged by another Goliath. No matter how weak and slight the labor may be, the Lord nevertheless knows the purpose, and sometimes he selects the insignificant and the second-rate. His name is wonderful. May the Lord give his blessing so that many may see that the walls are beginning to crumble to the end that they may be awakened and may pray and struggle and become concerned about Joseph's inadequacies.

I must still answer that question: How does God sincerely desire the conversion of all people? I admit that God wishes to save all people. God does not communicate his word only to reveal Christ, without whom there is no salvation. Faith comes from hearing (Rom. 10:17). One must understand that first and foremost everything happens for the sake of the elect (Eph. 4:4,12; Rev. 13:48). Wherever God has no elect, he does not send the Gospel. But since these are mixed in the world, God calls all genuinely but with different purposes. To his own he gives faith and conversion; to the others not. God calls the unconverted genuinely; he convinces them of their obligation (Mark 1:15) with the command to do what they must; he shows them his goodness and presents them with all the reasons and promises them salvation if indeed they believe in Christ. And man is held to this, for God created him holy in Adam so that he could do this. If he cannot meet the condition, it is not God's fault but his own obstinacy and weakness, and so God is not responsible for this if he gives to some and not to others. Those who want to argue about the sovereignty of God should read the emphasis of Romans 9: 20, 21, 22, that hateful chapter for the Remonstrants. Yet God is righteous. God calls all to salvation well-meaningly by means of the gospel and intends to give it to those who believe. But that faith and that conversion is a gift of God's grace and he gives it to those whom he desires to save, but the others he leaves to themselves, and because they don't want to and are unable because of sin and unwillingness, they cannot fulfill the condition, they are lost by their own fault and must consider God righteous, even though man cannot meet the condition; it is his fault and God is not responsible. And the work of God results in stiffening the judgment and he will have to declare God not responsible. Yet ministers are ordered to call everyone. Whether God will open the heart as he did with Lydia under Paul's teaching, we don't know and must leave this hidden before the Lord. And this is God's love, that he gives certainty to some, invites them by his word and his ambassadors with the promise: if you come, you will not be rejected. Thus everyone may and must come by means of the word and say: God calls me and

promises me eternal salvation: unless I believe in Christ, he cannot and will not. God promises his spirit to those who truly seek him, swears to have no joy in the death of the wicked. In as far as he is his creature, God takes pleasure in the conversion of mankind because he is then restored in his likeness, and he takes displeasure in the obstinacy of his creature. The human race is the subject of God's love, but that does not mean that God loves each person, gives him spiritual life and considers him without sin. One must not depend upon election, although it is true, but begin with the word which cannot deceive. The name remains either in the book of life or out of it. Let no one worry himself with: Does God choose me or not? Leave that to the Lord and only say: Knock, Lord! but also open the door. However, that God from his side intends to save all who call on him has no place in our church because that contends against the omniscience of God, against eternal election, and also against the fact that God cannot be deceived because he only is the all-knowing, all-wise and all-powerful one (Isa.46:10,14,17). If any darkness remains, believe and adore God's freeing power; if fire still burns, I hope the Lord will allow it to consume the stubble of the Remonstrants.

A. Krabshuis
J. van Anrooi
M. Naaije
P. Verlee
K. van Zanten

J. Karelsen
J. Hellenthal
A. Steketee
L. Schaddelee
J. v. d. Luijster

November 24, 1853

[Holland, Michigan]

“Aanmerkingen Tegen K. S., in de Beantwoording Mijner Vragen, in No. 52 van *The Hollander*, van 24 November 1853,” is a 16 page pamphlet signed by ten men who are protesting the distribution of Richard Baxter’s book, *Call to the Unconverted*

The men who signed the pamphlet were A. Krabshuis, J. van Anrooi, M. Naaije, P. Verlee, K. van Zanten, J. Karelsen, J. Hellenthal, A. Steketee, L. Schaddelee, and J. v.d. Luijster. [Abraham Krabshuis, the stepfather of Isaac Cappon, was a longtime opponent of Van Raalte.]

The Van Raalte Collection, Holland Historical Trust, Joint Archives of Holland, T88-0230.

The Classis of Holland, on September 26, 1853, had made this decision:

Art. 9. Objections are brought in against the little work of Baxter, entitled: *Call to the Unconverted*,” which some ministers had circulated, as defending a reconciliation of all men with God, or a doctrine of Universal grace. Other writings of Baxter are (also) presented, from which passages are read aloud clearly teaching election, etc. However, the ministers declare that there are few expressions in the little work of Baxter which they themselves do not dare to defend or to employ. *Classis Holland Minutes 1848-1858*, Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans Publishing Company, 1950, p. 144.

No. 2.

AANMERKINGEN

TEGEN K.S.,

IN DE BEANTWOORDING MIJNER

VRAGEN, IN No. 52 VAN

The Hollander.

VAN 24 NOVEMBER, 1853.

Ik had niet gedacht de pen van wege Baxter's uitgave *De Roepstem* enz. nog weer te moeten opvatten, en had het ook niet gedaan, ware het nog bij de eerste uitgave gebleven; maar, toen men zoo ver ging, om door dit ons blad, "the Hollander" R. Baxter zoo hoog te verheffen en aan te prijzen, kon ik niet anders, of moest langs dezen weg mijne tegenbedenkingen opgeven, opdat men mij en anderen mogte overtuigen van Baxter's regtzinnigheid en ouze dwalingen.

Na lang uitzien, is er antwoord gekomen van een onbekenden vriend, die meent de Gereformeerde Leer krachtig te verdedigen tegen mijn redeneerziek hoofd, en ingebeelde bespiegelingen; doch ik moet er van zeugen, Gods woord in verband gebragt, (men versta mij wel) ik zegge: in verband; want, hier en daar een tekst uitgevrongen, dan heeft ieder ketter zijne letter, en

Holland Historical Trust Collection
of the
Joint Archives of Holland

T88-0230

over

dan kunnen Socinus, Arminius en andere dwaalgeesten alles niet Gods woord bevestigen. Alzo is het eene reuke des doods en een reuke ten leven. Ik moet er dan van zeggen, als eens een broeder tegen mij zeide: "Ja, de Remonstrant is wel met ons over zee gekomen." Ik heb nog geene taal zoo grof gehoord. Het is aan de eene zijde nog al goed; zoo is het beter te merken, waar de vos over den muur komt, om de fondamenten te ondermijnen. Als deze vriend een lid der gemeente mogt zijn, hoop ik toch, dat de wachters op Zion's muur het hol mogen naspeuren, om hem te ontdekken, te overtuigen en tot beschaming, en ware het mogelijk tot bekeering, te brengen. Ware dit het geval niet, het zou treurig zijn; voor al in de toekomst (men neme dit zinnebeeld niet kwalijk; want de Heere spreekt zelf zoo, Hoogl. 2: 15).

Ook had ik misschien de pen niet weer opgevat, ware het niet, dat vriend K. S. mij niet beschuldigd had van Godslasterlijke gevoelens en denkbeelden, en hij zelf onze Gereformeerde Leer niet openbaar verloochende en miskende, al is het met Gods woord in de hand. Het is te beklagen, dat het heilig en dierbaar woord zoo gebruikt wordt.

Ik wensch dan, onder biddend opzien tot den Heere om licht, te bewijzen, dat vriend K. S. duidelijk stelt: de algemeene voldoening en verzoening van alle menschen met God door Christus, en een afval der heiligen, en miskening van Gods rechtvaardigheid. Ik denk op de voet alles niet aan te raken, dit zou te veel uitweiden. Mogt het in zachtmoedigheid zijn, naar Gal. 6. vs. 1; hoewel ik bij het lezen der antwoorden van vriend K. S. moet zeggen, dat hij daar weinig van bezit,

olschoon de Remonstranten daar zoo hoog van opgeven.

In het antwoord op vraag 1 wordt gezegd, dat door de zonde alles vervloekt was, naar Gen. 3. Dit geloof ik met mijn gansche hart, hoewel K. S. heimelijk mij wil aanwrijven: "Ja, maar God zeide dat, doch méende het niet." Dat zij verre, dat ik zulks van den God der waarheid zoude denken; hoewel ik gaarn bekenne een Atheistisch hart om te dragen, dat nogtans alles staat en Christus de grond en oorzaak is, naar Joh. 1: 1-9; dit geloof ik ook hartelijk, maar de gevolgtrekking is valsch: "dat de ongeheiligden dus verzoend zijn met God." Ware dat zoo, dan was er geen toorn meer, maar wat zegt Gods woord? De toorn Gods blijft op hem, die niet geloofst, Joh. 3: 36; kinderen des toorns gelijk alle andere; God haat alle werkers der ongerechtigheid; zijn zijn hem een growel, Ps. 5. vs 6-7. Neen, als ik verzoend ben met God, dan legt God zijn toorn en vijandschap af. Ik zal niet op u toornen, noch scheiden, Jez. 54: 9. Zou spreekt ook de Apostel Col. 1: 21, van de heilige en geloovige broedren, vs. 2., en niet van de ongeheiligden.

De aarde had niet kunnen blijven staan, had de Heere niet aanstonds een verbond der genade met Adam en Eva opgerigt, in het beloofde zaad der vrouwe, dat is Christus; en in dat verbond zijn begrepen aldegene, die God van eeuwigheid gekend heeft, naar Jer. 31: 3 en Rom. 8, en die uit kracht van die eeuwige liefde en het vrij welbehagen (Matth. 11: 26) aan Christus gegeven zijn (Joh. 17: 6, 9), en in Christus litverkorenen voor de grondlegging der wereld, Eph. 1: 4; zie ook Joh. 17: 9 en 12, voor die heeft Christus ver-

zoening aanbebragt; voor zijn volk. Matth. 1 : 21, voor zijne schapen, Joh. 10 : 15; maar alle menschen zijn zijne schapen niet, vs. 16; voor de kinderen Gods, Joh. 11. 51, 52; en allen zijn geen kinderen Gods; ik bidde niet voor de wereld, Joh. 17. 8, en zou Christus er dan voor geleden hebben om de ongeheiligden te verzoenen met God? Voldoening en voorbedding gaan zamen Rom. 8. 34 en Joh. 17; of, er moet verzoening zonder voldoening zijn. Zoo niet, dan heeft Christus voor de meeste menschen te vergeefs geleden, en dat zou waarlijk geen liefde zijn, maar de allergrootste wreedheid en onbarmhartigheid, dat God zijn eigen geliefde Zoon, waarin al zijne vermaking was, naar Spr. 8, zou overgeven tot zulk een bitter en smartelijk lijden en vervloekten kruisdood, en dat voor velen te vergeefs, dat Goddelijk offerbloed! Wie heeft er niet van? Dat vergeving van zonden gepredikt moet worden aan alle creaturen is aan Gods zijde niet het oogmerk om ze allen genade te geven om te gelooven. Ziet onder anderen: "De uitverkorenen hebben het verkregen; de anderen zijn verhard geworden, Rom. 11. 7. Het geloof is niet aller 2 Tess. 3. 2 en Tit. 1. 1; het is eene gave Gods, Eph. 2. 8; vergel. 1 Cor. 12. 9." En aan wie geeft God het geloof? Ziet Hand. 13. 48; ziet ook die gouden keten in 't genaverbond, Rom. 8. 30. Vriend K. S. zal zeggen: Dan is de prediking des Evangeliums niets dan valscheit in God, en kan men er niets op aan. Meent God mij wel (zoo als vr. K. S. mij hard door strijkt); doch hiervan in't vervolg.

Ik hoop, dat vriend K. S. mogt verstaan, dat de verzoening niet algemeen is. Dat God zijne Rasde betoont aan 't menschedom, spreek ik niet te-

gen; dit zullen wij nog naderhand zien, als de Heere wil; maar Gods innige liefde van vermaak en welbehagen kan niet verder zich uitstrekken, dan tot hen, die door genade tot den Middelaar Jezus toevoegt genomen en zijne gerechtigheid en heiligheid door 't geloof hebben aangegrepen. Maar buiten dit, waar moet dit heen, wie ijsst niet van zulke taal om zoo de Heiligheid en Majesteit Gods te verloochenen. Neen, hij is een stank in Gods neuzen, en in al wat hij doet, ziet Nahum 1:2, Ps. 5. Ps. 7 : 12 en Rom. 2. Vr. K. S. haalt aan Spr. 8 en 9; maar ik vind daar geen liefde van welbehagen en verlustiging dan in vs. 17: "Ik hebbe lief die Mij lief hebben," en dat is zijne bruid, waarvan Joh. zegt: "Ziet hoe groote liefde," en zie ook 't Hooglied; maar niet het menschedom hoort voor hoofd. Dit bewijst ook Joh. 3 : 16 niet. De wereld is niet alle menschen; maar de menschen in de wereld, die (zoo de tekst zelf verklaart) in hem gelooven, zoo als het woord wereld voor een gedeelte uit of in de wereld vaak in Gods woord gebruikt wordt. De wereld is vergaan; ook Noach met zijn huisgezin? De wereld heeft Christus niet gekend, Joh. 1 : 13; ook de geloovigen niet? De wereld haat mij Joh. 8 : 7, ook de bekeerden? De oude slange verleidt de geheele wereld, Openb. 12 : 9; ook de uitverkorenen? Christus zegt: dat is onmogelijk. De geheele wereld ligt in het booze, 1 Joh. 5 : 19; ook die door den Geest geheiligd zijn? En hier staat toch de geheele wereld. Verstaat ook zoo 2 Cor. 5 : 19, daar de tekst zich zelve verklaart, dat dit gedeelte uit de wereld met God verzoend is in Christus, die de zonde niet toegerekend wordt. Zoo dan: niet allen verzoend.

ever

No. 2.

AANMERKINGEN

TEGEN H.S.

IN DE BEANTWOORDING MIJNER

Vragen, in No. 52 van

The Hollander.

VAN 24 NOVEMBER, 1853.

Ik had niet gedacht de pen van wege Baxter's uitgave *De Roepstem* enz. nog weer te moeten opvatten, en had het ook niet gedaan, ware het nog bij de eerste uitgave gebleven; maar, toen men zoo ver ging, om door dit ons blad, "the Hollander" R. Baxter zoo hoog te verheffen en aanteprijzen, kon ik niet anders, of moest langs dezen weg mijne tegenbedenkingen opgeven, opdat men mij en anderen moete overtuigen van Baxter's regtzinnigheid en onze dwalingen.

Na lang uitzien, is er antwoord gekomen van een onbekenden vriend, die meent de Gereformeerde Leer krachtig te verdedigen tegen mijn redeneerziek hoofd en ingebeelde bespiegelingen; doch ik moet er van zeggen, Gods woord in verband gebragt, (men versta mij wel) ik zegge: in verband, want hier en daar een tekst uitgevrongen, dan heeft ieder ketter zijne letter, en

Holland Historical Trust Collection
of the
Joint Archives of Holland

T88-0230

zwey

dan kunnen Socinus, Arminius en andere dwaalgeesten alles met Gods woord bevestigen. Alzoo is het eene reuke des doods en een reuke ten leven. Ik moet er dan van zeggen, als eens een broeder tegen mij zeide: "Ja, de Remonstrant is wel met ons over zee gekomen." Ik heb nog geene taal zoo prof gehoord. Het is aan de eene zijde nog al goed; zoo is het beter te merken, waar de vos over den muur komt, om de fondamenten te ondermijnen. Als deze vriend een lid der gemeente mocht zijn, hoop ik toch, dat de wachters op Sion's muur het hol mogen naspeuren, om hem te ontdekken, te overtuigen en tot beschaming, en ware het mogelijk tot bekeering, te brengen. Ware dit het geval niet, het zou treurig zijn; voor al in de toekomst (men neme dit zinnebeeld niet kwalijk; want de Heere spreekt zelf zoo, Hoogl. 2: 15).

Ook had ik misschien de pen niet weer opgevat, ware het niet, dat vriend K. S. mij niet beschuldigd had van Godslasterlijke gevoelens en denkbeelden, en hij zelf onze Gereformeerde Leer niet openbaar verloochende en miskende, al is het met Gods woord in de hand. Het is te beklagen, dat het heilig en dierbaar woord zoo gebruikt wordt.

Ik wensch dan, onder biddend opzien tot den Heere om licht, te bewijzen, dat vriend K. S. duidelijk stelt: de algemeene voldoening en verzoening van alle menschen met God door Christus, en een afval der heiligen, en miskening van Gods rechtvaardigheid. Ik denk op de voet alles niet aan te raken, dit zou te veel uitweiden. Mocht het in zachtmoedigheid zijn, naar Gal. 6, vs. 1; hoewel ik bij het lezen der antwoorden van vriend K. S. moet zeggen, dat hij daar weinig van bezit,

olschoon de Remonstranten daar zoo hoog van opgeven.

In het antwoord op vraag 1 wordt gezegd, dat door de zonde alles vervloekt was, naar Gen. 3. Dit geloof ik met mijn gansche hart, hoewel K. S. heimelijk mij wil aanwrijven: "Ja, maar God zeide dat, doch meende het niet." Dat zij verre, dat ik zulks van den God der waarheid zoude denken; hoewel ik gaarn bekenne een Atheïstisch hart om te dragen, dat nochtans alles staat en Christus de grond en oorzaak is, naar Joh. 1: 1-9; dit geloof ik ook hartelijk, maar de gevolgtrekking is valsch: "dat de ongeheiligden dus verzoend zijn met God." Ware dat zoo, dan was er geen toorn meer, maar wat zegt Gods woord? De toorn Gods blijft op hem, die niet geloofst, Joh. 3: 36; kinderen des toorns gelijk alle andere; God haat alle werkers der ongerechtigheid; zijn zijn hem een gruwel, Ps. 5, vs 6-7. Neen, als ik verzoend ben met God, dan legt God zijn toorn en vijandschap af. Ik zal niet op u toornen, noch scheiden, Jez. 54: 9. Zou spreekt ook de Apostel Col. 1: 21, van de heilige en geloovige broeders, vs. 2, en niet van de ongeheiligden.

De aarde had niet kunnen blijven staan, had de Heere niet aanstonds een verbond der genade met Adam en Eva opgericht, in het beloofde zaad der vrouwe, dat is Christus; en in dat verbond zijn begrepen aldegengen, die God van eeuwigheid gekend heeft, naar Jer. 31: 3 en Rom. 8, en die uit kracht van die eeuwige liefde en het vrij welbehagen (Matth. 11: 26) aan Christus gegeven zijn (Joh. 17: 6, 9), en in Christus uitverkoren en voor de grondlegging der wereld, Eph. 1: 4; zie ook Joh. 17: 9 en 12, voor die heeft Christus ver-

zoening aangebragt; voor zijn volk. Matth. 1 : 21, voor zijne schapen. Joh. 10 : 15; maar alle menschen zijn zijne schapen niet, vs. 16; voor de kinderen Gods, Joh. 11. 51, 52; en allen zijn geen kinderen Gods; ik bidde niet voor de wereld, Joh. 17. 8, en zou Christus er dan voor geleden hebben om de ongeheiligden te verzoenen met God? Voldoening en voorbedding gaan zamen Rom. 8. 34 en Joh. 17; of er moet verzoening zonder voldoening zijn. Zoo niet, dan heeft Christus voor de meeste menschen te vergeefs geleden, en dat zou waarlijk geen liefde zijn, maar de allergrootste wreedheid en onbarmhartigheid, dat God zijn eigen geliefde Zoon, waarin al zijne vermaak was, naar Spr. 8, zou overgeven tot zulk een bitter en smartelijk lijden en vervloekten kruisdood, en dat voor velen te vergeefs, dat Goddelijk offerbloed! Wie heeft er niet van? Dat vergeving van zonden gepredikt moet worden aan alle creaturen is aan Gods zijde niet het oogmerk om ze allen genade te geven om te gelooven. Ziet onder anderen: "De uitverkorenen hebben het verkregen; de anderen zijn verhard geworden, Rom. 11. 7. Het geloof is niet aller 2 Tess. 3. 2 en Tit. 1. 1; het is eene gave Gods, Eph. 2. 8; vergel. 1 Cor. 12. 9." En aan wie geeft God het geloof? Ziet Hand. 13. 48; ziet ook die gouden keten in 't genaverbond, Rom. 8. 30. Vriend K. S. zal zeggen: Dan is de prediking des Evangeliums niets dan valscheit in God, en kan men er niets op aan. Meent God mij wel (zoo als vr. K. S. mij hard door strijkt); doch hiervan in't vervolg.

Ik hoop, dat vriend K. S. mogt verstaan, dat de verzoening niet algemeen is. Dat God zijne Rasde betoont aan 't menschoom, spreek ik niet te-

gen; dit zullen wij nog naderhand zien, als de Heere wil; maar Gods innige liefde van vermaak en welbehagen kan niet verder zich uitstrekken, dan tot hen, die door genade tot den Middelaar Jezus toevoegt genomen en zijne gerechtigheid en heiligheid door 't geloof hebben aangegrepen. Maar buiten dit, waar moet dit hen, wie ijt niet van zulke taal om zoo de Heiligheid en Majesteit Gods te verloochenen. Neen, hij is een staak in Gods neuze, en in al wat hij doet, ziet Nahum 1:2, Ps. 5. Ps. 7 : 12 en Rom. 2 Vr. K. S. haalt aan Spr. 8 en 9; maar ik vind daar geest liefde van welbehagen en verlustiging dan in vs. 17: "Ik hebbe lief die Mij lief hebben," en dat is zijne bruid, waarvan Joh. zegt: "Ziet hoe groote liefde," en zie ook 't Hooglied; maar niet het menschoom hoofd voor hoofd. Dit bewijst ook Joh. 3 : 16 niet. De wereld is niet alle menschen; maar de menschen in de wereld, die (zoo de tekst zelf verklaart) in hem gelooven, zoo als het woord wereld voor een gedeelte uit of in de wereld vaak in Gods woord gebruikt wordt. De wereld is vergaan; ook Noach met zijn huisgezin? De wereld heeft Christus niet gekend, Joh. 1 : 13; ook de geloovigen niet? De wereld haat mij Joh. 8 : 7, ook de bekeerden? De onde slange verleidt de geheele wereld, Openb. 12 : 9; ook de uitverkorenen? Christus zegt: dat is onmogelijk. De geheele wereld ligt in het booze, 1 Joh. 5 : 19; ook die door den Geest geheiligd zijn? En hier staat toch de geheele wereld. Verstaat ook zoo 2 Cor. 5 : 19, daar de tekst zich zelve verklaart, dat dit gedeelte uit de wereld met God verzoend is in Christus, die de zonde niet toegerekend wordt. Zoo dan: niet allen verzoend.

scer

Eer ik hier van kan afstappen, wilde ik in 't algemeen nog opmerken, dat wij vinden, Rom. 5: 18, 19, van alle menschen. Dat dit niet hoofd voor hoofd is, blijkt en uit het verband des kapitels en den tekst zelve: Adam en Christus tegen elkander als verbondshoofden. Adam de oorsprong van alle ellende, van allen, die in hem zijn; Christus van alle genade van alle menschen, die in hem zijn. En wie zijn die allen? Die de regtvaardigmaking des levens deelachtig worden, 2 Cor. 5: 15. Wie zijn die allen? Die der zonde gestorven zijn door de wedergehoorte, en Christus leven.

Nu, dat doen immers alle menschen niet? zoo dan niet hoofd voor hoofd. 1 Cor. 15: 22 verklaart zich zelf; want alle menschen worden niet in Christus levende gemaakt; maar die in Hem als het Hoofd zijn. Rom. 11. 32 spreekt niet van alle menschen; maar van de verharding en bekeering der Joodsche natie; zie het verband. Zoo ook 1 Tim. 2: 4, 5, 6; dit is niet algemeen, maar allerlei volk, staat en rang. Was het de letterlijke zin, dan moesten ze ook allen zalig worden; want niemand kan Gods wil weder staan; al wat Hij wil, doet Hij. Men zegge niet: God wil, als wij willen; want niemand wil Rom. 8. 7; noch kan, Joh. 1. 44. Die meent, dat Hij Jezus kan en wil van nature aannemen, heeft nog nooit zich zelve regt leeren kennen; maar zegge, met den Remonstrant: "Dat ik mij heb kunnen bekeeren, daar mag ik God voor danken; maar dat ik mij heb willen bekeeren, daarvoor dank ik mij zelve." Hebr. 10. 29 beteekent geheiligd te zijn; niet eene heilige gestalte door wedergehoorte, maar afzonderen uit het gros der menschen tot zijne Kerke. Dat heiligen, menigmaal afzonderen beteekent, ziet

men uit Deut. 8: 6 en Hand. 21. 26; want wars geheiligden kunnen nooit afvallen. Eindelijk, 2 Petr. 2 vs. 1 spreekt niet van gekochten tot zaligheid, en Christus weer verloochenden; maar (zie het verband) van valsche Profeten en Leeraars, die Christus als Heer gekocht hadde, want door zijn dood heeft hij het regt ontvangen over alles, om het als Middelaar te gebruiken tot volvoering van de zaligheid der uitverkorenen. Zoo waren deze Leeraars gekocht om in zijn Huis te werken, welk ambt zij misbruikten en werden valsche Profeten. Christus alle onderworpen zijnde, 1 Cor. 15. 28, had dezen mede gekocht, om zijn werk te doen, ten nutte van zijn volk: als slaven, en niet als zijne kinderen.

In antw. op vr. 2, ben ik in mijn gevoelen meer bevestigd; daar het mij duidelijk was, dat vr. K. S. zich dus niet als Gereformeerde, maar als Remonstrant zich openbaarde: daar degenen, waar Christus voor voldaan heeft, nog weer in 't verderf kunnen storten. Als dat waarheid is, mijne broeders! laat ons dan nog niet zoo hard zingen: "Juicht, vrouwen! om uw lot; Wij steken 't hoofd omhoog en zullen d'eerkrone dragen." Dan staat alles nog op losse schroeven; wie weet, wat er nog van wordt? God, die 't beloofd heeft, moet dan liegen en ontrouw zijn; Jezus geen volkomen Zaligmaker; wij vinden niet alles in Hem; Hij kan het werk niet ten einde brengen; Hij is de regte Bous niet. Wij weten, bij ondervinding, wij kunnen het geen oogenblik bewaren; dat kon Adam nog niet in zijne regtheid. Wat zullen wij dan doen, wier sterkte geene is, de list en kracht des satans groot, ons harte boos en bedriegelijk. Maar, laat ons eens zien, wat de getrouwe Ge-

tuige zegt; daar kunnen wij vaster op aan, dan op vr. K. S. Luk. 12: 32. Vreest niet gij klein kuddeke; want het is uws Vaders welbehagen ufienden het koningrijk te geven; zie Rom. 8: 29, 30, daar begint de Apostel van eeuwigheid tot eeuwigheid; 1 Tess. 5: 6. Matth. 24: 24 en Opeeb. 13: 8. 1 Petr. 1: 2 noemt de Apostel de uitverkorenen, en zegt vers 5, dat zij in de kracht Gods bewaard worden enz. 2 Tim. 2: 19. Ps. 37: 24, vergel. Joh. 6: 39, Hebr. 6: 17, 18. Rom. 8: 35 enz. 1 Joh. 3: 9. Hiertegen brengt men tot bewijs, dat die nog in 't verderf kunnen storten, waar Christus voor voldaan heeft, Hebr. 6: 5. 6. Dit zijn geen ware bekeerden geweest, daar de Apostel van spreekt; zie verband vs 8: die nog geen goede narde waren, maar doornen en di telen voortbragten, en dat er, vs 4 enz., van gezegd wordt, kan zeer goed in onbekeerden vallen, en gebeurt dikwijls; zie Num. 24. in Bileam. Hij kan de waarheid des Evangeliums verstaan, voorzeggende zelfs de komste des Messias, het woord ontvangen met vreugde, Luk. 8: 13. Herodes hoorde Johannes gaarne en dede vele dingen, Mark. 6: 20; Saul profeteerde ook, en hij bleef Saul. Dit werkt ook de H. Geest, en in dien zin, zijn ze dan den Geest deelachtig; doch niet tot ware wedergehoorte enz. Hebr. 10: 26 ziet op geen ware bekeerden; want die kunnen niet willens zondigen, maar wel uit zwakheid, 1 Joh. 3: 9. Dat, vs 29 gezegd, "Geheilgd te zijn." is niet de ware heiligheid, maar uitwendig in het verbond en in de Kerke ingebracht te zijn, zie Deut. 7: 6, 1 Cor. 7: 14. en wat er verder gezegd wordt, ziet op uitwendige voorregten der Kerke, die hij vertrapte en verworpen heeft, door ongeloof. 2 Petrus ziet op valsche

leeraars en profeten; de 5 andere teksten zijn alleen maar vermanningen en opwekkingen, om de geloovigen in den regten weg tot Godzaligheid te wekken, de zonden te doen schuwen, en alzoo uit de vruchten van de waarheid hunner verkiezing verzekerd te worden; maar om die aan de zijde Gods vast te maken is ~~het~~, want die vast vast van eeuwigheid, gelijk gezien is. En daarom verwerp ik deze gronden; zie Geloofsbeijdenis, art. 7.

In het vragen van vr. K. S. op vr. 3, en 4 moest ik denken: hier schijnt hem het hol zoo eng te worden, dat hij vreest te zullen stikken; doch, wat raad! om het gevaar te ontkomen, met vragen, als de Joden, Mat'h. 21, verlegen zijde, hoe die vraag te beantwoorden, en het Remonstrantisme vast te houden. De belofte, daar zoo op genoemd wordt, aan het slot, heeft hier geen vervulling gebracht. Het vraagstuk is voor vr. K. S. eene verborgenheid, dat wij niet kunnen weten, gelijk de Drieëenheit, enz; maar toch waarheid is, en wenscht mij toe: geloof en aanbid. Wat gelooven? Dit, dat ik verloren kan gaan (wil hij zeggen) en mijne schuld is betaald. Dat God twee-maal voldoening eischt, eerst in zijn zoon en dan van mijn Schrikkelijk woord! Ik hoop bewaard te blijven, dat het ooit in mijn hart opkome om dat hoog en heilig Wezen te beschuldigen van onrecht en wreedheid, van zulk een' tiran van God te maken, als of hij behagen in straffen had, en die zoo roemt op zijnen liefsterijken vader. Is dat liefde? O, ons hart mogt wel bloeden, zoo iets te hooren. Ik wensch dan de vraag met *Nee*, volkomen *Nee* te beantwoorden, en mijnen Schepper gerechtigheid eer en heerlijkheid te geven; maar, als vr. K. S. hier neen zou zeggen, dan moest hij zijne gevoc-

Eer ik hier van kan afstappen, wilde ik in 't algemeen nog opmerken, dat wij vinden, Rom. 5: 18, 19, van alle menschen. Dat dit niet hoofd voor hoofd is, blijkt en uit het verband des kapitels en den tekst zelven: Adam en Christus tegen elkander als verbondshoofden. Adam de oorsprong van alle ellende, van allen, die in hem zijn; Christus van alle genade van alle menschen, die in hem zijn. En wie zijn die allen? Die de regtvaardigmaking des levens deelachtig worden, 2 Cor. 5: 15. Wie zijn die allen? Die der zonde gestorven zijn door de wedergehoorte, en Christus leven.

Nu, dat doen immers alle menschen niet? zoo dan niet hoofd voor hoofd. 1 Cor. 15: 22 verklaart zich zelf; want alle menschen worden niet in Christus levende gemaakt; maar die in Hem als het Hoofd zijn. Rom. 11. 32 spreekt niet van alle menschen: maar van de verharding en bekeering der Joodsche natie; zie het verband. Zoo ook 1 Tim. 2. 4, 5, 6; dit is niet algemeen, maar allerlei volk, staat en rang. Was het de letterlijke zin, dan moesten ze ook allen zalig worden; want niemand kan Gods wil weder staan; al wat Hij wil, doet Hij. Men zegge niet: God wil, als wij willen; want niemand wil Rom. 8. 7; noch kan, Joh. 1. 44. Die meent, dat Hij Jezus kan en wil van nature aannemen, heeft nog nooit zich zelven regt leeren kunnen; maar zegge, met den Remonstrant: "Dat ik mij heb kunnen bekeeren, daar mag ik God voor danken; maar dat ik mij heb willen bekeeren, daarvoor danke ik mij zelven." Hebr. 10. 29 beteekent geheiligd te zijn; niet eene heilige gestalte door wedergehoorte, maar afzonderen uit het gros der menschen tot zijne Kerke. Dat heiligen, menigmaal afzonderen beteekent, ziet

men uit Deut. 8: 6 en Hand. 21. 26; want ware geheiligden kunnen nooit afvallen. Eindelijk, 2 Petr. 2 vs. 1 spreekt niet van gekochten tot zaligheid, en Christus weer verloochenden; maar (zie het verband) van valsche Profeten en Leeraars, die Christus als Heer gekocht hadde, want door zijn dood heeft hij het regt ontvangen over alles, om het als Middelaar te gebruiken tot volvoering van de zaligheid der uitverkorenen. Zoo waren deze Leeraars gekocht om in zijn Huis te werken, welk ambt zij misbruikten en werden valsche Profeten. Christus alle onderworpen zijnde, 1 Cor. 15. 28, had dezen mede gekocht, om zijn werk te doen, ten nutte van zijn volk: als slaven, en niet als zijne kinderen.

In antw. op vr. 2, ben ik in mijn gevoelen meer bevestigd; daar het mij duidelijk was, dat vr. K. S. zich dus niet als Gereformeerde, maar als Remonstrant zich openbaarde: daar degenen, waar Christus voor voldaan heeft, nog weer in 't verderf kunnen storten. Als dat waarheid is, mijne broeders! laat ons dan nog niet zoo hard zingen: "Juicht, vrouwen! om uw lot; Wij steken 't hoofd omhoog en zullen d'eerkroon dragen." Dan staat alles nog op losse schroeven; wie weet, wat er nog van wordt? God, die 't beloofd heeft, moet dan liegen en ontrouw zijn; Jezus geen volkomen Zaligmaker; wij vinden niet alles in Hem; Hij kan het werk niet ten einde brengen: Hij is de regte Bous niet. Wij weten, bij ondervinding, wij kunnen het geen oogenblik bewaren; dat kon Adam nog niet in zijne regtheid. Wat zullen wij dan doen, wier sterkte geene is, de list en kracht des satans groot, ons harte boos en bedriegelijk.

Maar, laat ons eens zien, wat de getrouwe Ge-

tuige zegt; daar kunnen wij vaster op aan, dan op vr. K. S. Luk. 12: 32, Vrees niet zij klein kuddeke; want het is uws Vaders welbehagen uieden het koningrijk te geven; zie Rom. 8: 29, 30, daar begint de Apostel van eeuwigheid tot eeuwigheid; 1 Tess. 5: 6, Matth. 24: 24 en Openb. 13: 8. 1 Petr. 1: 2 noemt de Apostel de uitverkorenen, en zegt vers 5, dat zij in de kracht Gods bewaard worden enz. 2 Tim. 2: 19, Ps. 37: 24, vergel. Joh. 6: 39, Hebr. 6: 17, 18, Rom. 8: 35 enz. 1 Joh. 3: 9. Hierteegen brengt men tot bewijs, dat die nog in 't verderf kunnen storten, waar Christus voor voldaan heeft, Hebr. 6: 5, 6. Dit zijn geen ware bekeerden geweest, daar de Apostel van spreekt; zie verband vs 8: die nog geen goede narde waren, maar doornen en di telen voortbragten, en dat er, vs 4 enz., van gezegd wordt, kan zeer goed in onbekeerden vallen, en gebeurt dikwijls; zie Num. 24, in Bileam. Hij kan de waarheid des Evangeliums verstaan, voorzeggende zelfs de komste des Messias, het woord ontvangen met vreugde, Luk. 8: 13. Herodes hoorde Johannes gaarne en dede vele dingen, Mark. 6: 20; Saul profeteerde ook, en hij bleef Saul. Dit werkt ook de H. Geest, en in dien zin, zijn ze dan den Geest deelachtig; doch niet tot ware wedergehoorte enz. Hebr. 10: 26 ziet op geen ware bekeerden; want die kunnen niet willens zondigen, maar wel uit zwakheid, 1 Joh. 3: 9. Dat, vs 29 gezegd, "Geheiligt te zijn," is niet de ware heiligheid, maar uitwendig in het verbond en in de Kerke ingebragt te zijn, zie Deut. 7: 6, 1 Cor. 7: 14, en wat er verder gezegd wordt, ziet op uitwendige voorregten der Kerke, die hij vertrapt en verworpen heeft, door ongeloof. 2 Petrus ziet op valsche

leeraars en profeten; de 5 andere teksten zijn alleen maar vermaningen en opwekkingen, om de geloovigen in den regten weg tot Godzaligheid te wekken, de zonden te doen schuwen, en alzoo uit de vruchten van de waarheid hunner verkiezing verzekerd te worden; maar om die aan de zijde Gods vast te maken niet; want die wast vast van eeuwigheid, gelijk gezien is. En daarom verwerp ik deze gronden; zie Geloofsbeijdenis, art. 7.

In het vragen van vr. K. S. op vr. 3, en 4 moest ik denken: hier schijnt hem het hiel zoo eng te worden, dat hij vrees te zullen stikken; doch, wat raad? om het gevaar te ontkomen, met vragen, als de Joden, Matth. 21, verlegen zijnde, hoe die vraag te beantwoorden, en het Remonstrantisme vast te houden. De belofte, daar zoo op geroemd wordt, aan het slot, heeft hier geen vervulling gebragt. Het vraagstuk is voor vr. K. S. eene verborgenheid, dat wij niet kunnen weten, gelijk de Drieëenheit, enz; maar toch waarheid is, en wenscht mij toe: geloof en aanbid. Wat gelooven? Dit, dat ik verloren kan gaan (wil hij zeggen) en mijne schuld is betaald. Dat God twee maal voldoening eischt, eerst in zijn zoon en dan van mij! Schrikkelijk woord! Ik hoop bewaard te blijven, dat het ooit in mijn hart opkome om dat hoog en heilig Wezen te beschuldigen van onrecht en wreedheid, van zulk een' tiran van God te maken, als of hij behagen in straffen had, en die zoo roemt op zijnen liefderijken vader. Is dat liefde? O, ons hart mogt wel bloeden, zoo iets te hooren. Ik wensch dan de vraag met *Nee*, volkomen *Nee* te beantwoorden, en mijnen Schepper gerechtigheid eer en heerlijkheid te geven; maar, als vr. K. S. hier *neen* zou zeggen, dan moest hij zijne gevoc-

tens van algemeene verzoening en afval laten varen, daar zit de knoop.

Ik moet van de woorden in 't laatste van vr. K. S.' antwoorden vele de mijne maken, en u toeroepen: Vriend! Gods woord is eene keten, en ik wensch er niets af of bij te doen, al schijnt het u zoo toe; maar gij doet er af, en zoudt dan Openb. 22. 19 eer op u zelve toepassen moeten. Gij zegt, dat mij de duivel en mijn redeneerziek verstand verleiden, als Eva; maar onderzoek eens in uw hart. Wie heeft u tot deze hoogte gebracht, om dit als eene verborgenheid te gelooven en te aanbidden, dat de regtvaardige Rigter tweemaal voldoening vordert. Overdenk en lees toch eens, biddend om licht des H. Geestes, Gods woord in zijn verband, en dan is de belofte: "Alle uwe kinderen zullen van den Heere geleerd zijn." Dan zal Gods woord eene keten zijn; dan zult gij een eeuwige verkiezing, en bijzondere voldoening, en het welmeenend aanbod van genade te zamen kunnen vereenigen, met minder of meerder klaarheid; maar nu kiest gij eene waarheid, en verwerpt vele andere.

Zoo doet gij ook met vraag 5, die gij zegt, dat op vraag 2 genoeg beantwoord is. En dan moet ik zeggen: het is al weer Remonstrantsch. Zie dan het antwoord op vr 2. Ik geloof met de Ger. Kerk, dat de genadegiften en de roeping Gods onberouwelijk zijn, Rom. 11. 29; zie ook Phil. 1. 6, dat de Geest der wedergeboorte eene vrucht is van Jezus algemoegzame verdiensten en voorbidding: Ik heb voor u gebeden enz.; Niemand kan ze uit mijne hand rukken. Zoo lang als Jezus Voorbidder is, zijn Goddelijk offer of rantsoen geldig en krachtig, en dus Priester en almachtig

Koning blijft, en Gods beloften vast en onverbrekelijk zijn, zal geen kind Gods in het verderf kunnen storten. O, wat een ellendig geloof! Kent gij Jezus wel, in de kracht van zijn Middelaarswerk en Koninklijk Ambt? Onderzoek u zelve. In ons, zoo ver wij kinderen zijn, blijft het zaad Gods. Waar was onze hoop, onze troost? Maar nu zeggen wij met den Christen: "En eeuwig zal blijven," Catechismus, Zondag 21. De Geest kan wel bedroefd en tegengestaan worden in zijne bewegingen en invloeden; maar zal nooit weggaan, Joh. 14, en zoo vele plaatsen.

Wat uw antwoord op vr. 7 betreft, daar u zoo over geraakt zijt, en mij, bij gevolgtrekkingen redeneren, beschuldigt van veel ongerijmdheid en Godonteerende denkbeelden, die de duivel in mijn hart zou gewerkt hebben, zoo vraag ik u: Hoe durft gij daar zoo vaststellen? Ik heb nog niets gezegd, maar gevraagd, hoe ik dat met de eeuwige verkiezing kan vereenigen; maar in plaats van inlichting, gaat gij aan beschuldigen. Gij hebt zeker niet gevreesd voor het negende gebod. De Heere rekene u deze zonde niet toe! Schort nu oordeel wat op. Dit is met een of twee woorden niet te doen; doch ik hoop het niet te verzwijgen, zoo als u doet. Met de vr.: Hoe heeft het Gode behaagd enz., en: Hoe komt een zondaar enz.; zie the Hollander van 5 Oct., kondet gij daar niet door worstelen? Als u niet Gereformeerd *Neen* kunt zeggen, dan moet gij Remonstrantsch *Ja* zeggen; dat was opregt.

Onze leer zegt, hoewel de mensch als reedijk schepsel een vrije wil heeft om te lieven of te haten, te kiezen of te verwerpen, en veel natuurlijk en burgerlijk goed kan doen, ja, ook godsdienstig

lens van algemeene verzoening en afval laten varen, daar zit de knoop.

Ik moet van de woorden in 't laatste van vr. K. S.' antwoorden vele de mijne maken, en u toeroepen: Vriend! Gods woord is eene keten, en ik wensch er niets af of bij te doen, al schijnt het u zoo toe; maar gij doet er af, en zoudt dan Openb. 22. 19 eer op u zelve toepassen moeten. Gij zegt, dat mij de duivel en mijn redeneerziek verstand verleiden, als Eva; maar onderzoek eens in uw hart. Wie heeft u tot deze hoogte gebragt, om dit als eene verborgenheid te gelooven en te aanbidden, dat de regtvaardige Rigter tweemaal voldoening vordert. Overdenk en lees toch eens, biddend om licht des H. Geestes, Gods woord in zijn verband, en dan is de belofte: "Alle uwe kinderen zullen van den Heere geleerd zijn." Dan zal Gods woord eene keten zijn; dan zult gij een eeuwige verkiezing, en bijzondere voldoening, en het wekneemend aanbod van genade te zamen kunnen vereenigen, met minder of meerder klaarheid; maar nu kiest gij eene waarheid, en verwerpt vele andere.

Zoo doet gij ook met vraag 5, die gij zegt, dat op vraag 2 genoeg beantwoord is. En dan moet ik zeggen: het is al weer Remonstrantsch. Zie dan het antwoord op vr 2. Ik geloof met de Ger. Kerk, dat de genadegiften en de roeping Gods onberouwelijk zijn, Rom. 11. 29; zie ook Phil. 1. 6, dat de Geest der wedergeboorte eene vrucht is van Jezus algenoegzame verdiensten en voorbidding: Ik heb voor u gebeden enz.; Niemand kan ze uit mijne hand rukken. Zoo lang als Jezus Voorbidder is, zijn Goddelijk offer of rantsoen geldig en krachtig, en dus Priester en almachtig

Koning blijft, en Gods beloften vast en onverbrekelijk zijn, zal geen kind Gods in het verderf kunnen storten. O, wat een ellendig geloof! Kent gij Jezus wel, in de kracht van zijn Middelaarswerk en Koninklijk Ambt? Onderzoek u zelve. In ons, zoo ver wij kinderen zijn, blijft het zaad Gods. Waar was onze hoop, onze troost? Maar nu zeggen wij met den Christen: "En eeuwig zal blijven," Catechismus, Zondag 21. De Geest kan wel bedroefd en tegengestaan worden in zijne bewegingen en invloeden; maar zal nooit weggaan, Joh. 14, en zoo vele plaatsen.

Wat uw antwoord op vr. 7 betreft, daar u zoo over geraakt zijt, en mij, bij gevolgtrekkingen redeneren, beschuldigt van veel ongerijmdheid en Godonteerende denkbeelden, die de duivel in mijn hart zou gewerkt hebben, zoo vraag ik u: Hoe durft gij daar zoo vaststellen? Ik heb nog niets gezegd, maar gevraagd, hoe ik dat met de eeuwige verkiezing kan vereenigen; maar in plaats van inlichting, gaat gij aan beschuldigen. Gij hebt zeker niet gevreesd voor het negende gebod. De Heere rekene u deze zonde niet toe! Schort nu oordeel wat op. Dit is met een of twee woorden niet te doen; doch ik hoop het niet te verzwijgen, zoo als u doet. Met de vr.: Hoe heeft het Gode behaagd enz.; en: Hoe komt een zondaar enz.; zie the Hollander van 5-Oct., kondet gij daar niet door worstelen. Als u niet Gereformeerd *Neen* kunt zeggen, dan moet gij Remonstrantsch *Ja* zeggen; dat was opregt.

Onze leer zegt, hoewel de mensch als reël ijk schepsel een vrije wil heeft om te lieven of te haten, te kiezen of te verwerpen, en veel natuurlijk en burgerlijk goed kan doen, ja, ook godsdienstig

goed, zoo heeft hij volstrekt geen kracht noch wil om zich te bekeeren. Hij heeft wel eene begeerte om zalig te worden; maar de weg daartoe kan Is en wil hij niet; want de wille volgt de nature. die zondig. hij wil niets dan zonde; is ze heilig, zij wil heilig. Nu, de mensch is blind; hij weet niet, Eph. 4; 18, 1 Cor. 2: 14. Matth. 13: 11. Boos, hij wil niet, Joh. 5: 9, Matth. 23: 37; kan niet, Joh. 6: 44. Rom. 8: 8; Dood, Eph. 2: 4.5. Wat wil men dan nog den mensch verheffen? Doch, hij moet daarom niet stil gaan zitten; maar de middelen gebruiken, waaronder God beloofd heeft te werken, Jer. 31: 33. Ezech. 36: 26.

De andere vraag: Hoe komt een zondnaar, enz. daar weet onze kerk niet van, dat hij dat moet medebrengen. God eischt het maar, geeft het ook door zijn woord en Geest. Niet als conditie, maar om hem een geschikt voorwerp te maken voor vrije genade. Hij moet naakt komen, dan is hij juist geschikt.

Nu mijn vriend! gij betwijfelt mijne zoete herdenkingen maar 't is mij genoeg. Dat de Heere mij zoet deed smaken, zult u mij nooit bitter maken. Voor het overige geef ik u dien raad: als u nog weder mogt komen, met het zwaard zoo gij meent, Gods woord, zie toch toe, dat gij niet u zelven verwondt, en er in kooft dood te vallen. Nog eene opmerking: ik laat Baxter voor 'tgeen, dat hij geweest is. Ik wensch hem en zijne andere schriften niet te verdenken; maar dat dit boekje Remonstrantische gronden heeft, zal ik beweerden, zoo lang ik leef. Het behoort in onze kerk niet.

Wilt gij nu aan die voeten gaan zitten, well 't staat u vrij. Ik verkies naast den Heere Jezus, liever aan mijnen dierbaren vader W. a. Brakel's voeten

te gaan zitten, en wachten op het einde.

Zoo heb ik eenigermate mijn harte ontlast. Ik kon en mogt mijne gevoelens niet verzwijgen, al wierd dat ook begeerd; want den tegensprekers moet de mond gestopt worden. Al is het voor veel verbetering vatbaar van mannen, die studie hebben, de Heere eischt niet meer, dan Hij geeft. De Heere kent mijne bedoeling. Wil nu de eene zeggen: "Hij wil toonen wijs te zijn," de tweede: "Hij wil de verstandige wezen, hij legt goed zijne dwaasheid aan den dag" een derde: "Men zoekt scheuring en oproer;" de Heere weet alles, en Hij weegt de harten en proeft ze. Wij allen moeten verantwoording doen voor hem. De opmerkingen in the Hollander van 8 Dec. over Doctor Tiddy's werken was mij een riem onder 't hart. Men zert: ik houde niet van twisten; ik ben er ook een vijand van; maar ook van laauw en slaperig zijn omtrent de waarheid. Zie het oordeel Gods, dat bedreigd wordt 2 Tess. 2: 10, 11. Openb. 3: 16. De Heere Jezus ziet naauw toe, hoe wij met de waarheid handelen. Openb. 2.

Men zegt: gij trekt de eene grenslijn; maar daarom verwerp ik de ruime prediking des Evangeliums niet; doch, wij behoeven aan die lijn niet te trekken; dat hooren wij alle rustdagen; maar daar het zeer zit, daar moet men drukken. Ik wensch met vriend K. S. te Zeeland, geen strijd na dezen te voeren; maar, zoo hij die gevoelens wenschte te behouden (hoewel, de Heere bringe er hem af), dan was het beter, dat hij buiten onze kerk ging staan. Hoe dat een Gereformeerd leeraar zoodanig lidmaat binnen de grenslijn kan verklaren, is voor mij en velen onverklaarbaar.

De Heer zij ons genadig, en make dit dwaze

dienstbaar om het wijze te beschamen, opdat de rust hersteld, en waarheid, eenheid en liefde in ons vaandel te lezen zij! De Heere doe alzoo, Gods gedenknaam zette het zegel op zijn onverwrikbaar woord.

Metten wij ons aan dien regel,
Niemand onze ruste stoort.
Uwen tegenstander in anti gereformeerde
gronden en gevoelens.

A. KRABSHUIS.

N A S C H R I F T.

Door uitwendigen tegenstand verhinderd om door "the Hollander" de waarheid het licht te doen zien (dat mij zeer smart), zoo heb ik door andere middelen een' weg moeten zoeken om de slagordeningen Israels, die gehoond waren door eenen anderen Goliath, te verdedigen. Hoe zwak en gering ook de arbeid zij, zoo weet nogtans de Heere het doel, en wil soms het nietige en slechte verkiezen. Zijn naam is wonderlijk. Mogt de Heere het zegenen om velen te doen zien, dat de muren beginnen te waggelen, ten einde te waken, te bidden en te strijden, en zich te bekommeren over de verbrekingen Jozefs.

Ik ben nog schuldig om die vraag te beantwoorden: "Hoe wil God ongeveinsd de bekeering van alle menschen?" Ik ontkenne, dat God alle menschen wil zalig maken; want God brengt over al het woord niet om Christus te ontdekken, zonder welken geen zaligheid is. Het geloof is uit het gehoor, Rom. 10: 17. Men moet wel verstaan, dat eerst en voornamelijk alles geschiedt om de uitverkorenen, Eph. 4: 4 en 12. Hand. 13: 48. Daar God geen uitverkoren heeft, geeft Hij ook het Evangelie niet. Maar om dat die in de wereld vermengd zijn, zoo roept God allen, wel-

meenend, doch met een verscheiden oogmerk. Aan de zijnen geeft Hij geloof en bekeeringe; aan de anderen niet. God roept de onbekeerden welmeenend; Hij overtuigt hen wat pligt is. Mark. 1: 15, met bevel om dien weg in te slaan; hun zijne guedheid te toonen en hen met alle beweegredenen voor te stellen, de zaligheid te beloven, indien Hij in Christus geloofd, en daartoe is de mensch gehouden; want God heeft hem heilig geschapen in Adam, zoo dat hij het konde doen. Doet hij de conditie niet, 't is niet Gods schuld; maar zijn eigen onwil en onmagt, en daar is God vrij in, om het dezen te geven en dien niet. Die hier de Souvereiniteit Gods wil betwisten, leze met nadruk Rom. 9: vs. 20, 21, 22; dat hatelijk kapittel voor de Remonstranten. Doch God is rechtvaardig. God roept welmeenend door het Evangelie allen tot de zaligheid en benoegt die te geven aan die gelooven; maar dat geloof en die bekeering is eene genadegifte Gods; en Hij geeft dat aan die Hij zalig wil maken; maar de oncren laat God aan zich zelve, en omdat zij niet willen, en niet kunnen, door huishoud, en door onwilligheid de conditie niet volbrengen, gaan zij door eigen schuld verloren, en moeten God rechtvaardigen, al kan de mensch de conditie niet volbrengen: het is zijne schuld en God is vrij. En de arbeid Gods is tot verzwaring van zijn oordeel en zal hij God moeten vrij spreken; doch de leeraars hebben bevel om allen te roepen. Wie dat God het hart wil openen, Als Lijdm onder Paulus, weten zij niet, en hebben dat verborgene voor den Heere te laten. En dit is liefds Gods, dat hij eenen Borg geeft, hun aanbiedt door zijn woord en zijne gezanten, met belofte: zoo gij komt, gij zult niet verstooten worden. Dus een ieder mag en

moet komen op het woord en zeggen: God roept mij, en belooft mij eeuwige zaligheid: indien ik geloove in Christus, kan en wil hij niet; God belooft zijn Geest aan die Hem in waarheid hidden, en zweert geen lust te hebben in den dood des goddeloozen. In zoo ver het zijn schepsel is, heeft God genoeg in de bekeering des menschen; omdat hij dan naar zijn beeld en gelijkenis hersteld wordt en ongenoege in de onbekeerlijkheid van zijn schepsel. Het menschelijk geslacht is het voorwerp daat Gods liefde naar uitsaat; maar het zegt niet, dat God ieder mensch liefheeft het geestelijk lozen geest, en de zonde niet loofkent. Men moet niet werken met de verkiezing, al is het waarheid; maar op het woord aangaan, dat kan niet bedriegen. De naam kan zoo goed staan, in het boek des levens, als niet. Niemand kwelle zich met: meent God mij of niet. Laat dat aan den Heere over, en maar te roepen: Klopt, Heere! maar doe ook zelf open; doch dat God aan zijne zijde beoogt allen, die hij roept, zalig te maken, dat stelt onze kerk niet; want dat strijdt tegen de alwetendheid Gods, tegen de eeuwige verkiezing, en ook dat God niet kan bedrogen worden, omdat Hij de alwetende, de alleen wijze en almachtige is; Joz. 46. vs 10 en 14 vs 17. Blijft er enige donkerheid, geloof en aanbid de vrijmagt Gods. Mocht er een vuur branden, ik wensch, dat de Heere de stoppels der Remonstranten mog doch verteeren.

A. KRABSHUIS.	J. KARELSEN.
J. VAN ANTOOI.	J. HELLENTAL.
M. NAALJA.	A. STREKTEE.
P. VERLEE.	L. SCHADDELER.
K. VAN ZANTEN.	J. V. D. LUIJSTER.

goed, zoo heeft hij volstrekt geen kracht noch wil om zich te bekeeren. Hij heeft wel eene begeerte om zalig te worden; maar de wez daartoe kan is en wil hij niet; want de wille volgt de nature. die zondig. hij wil niets dan zonde; is ze heilig, zij wil heilig. Nu, de mensch is blind; hij weet niet, Eph. 4; 18, 1 Cor. 2: 14. Matth. 13: 11. Boos, hij wil niet, Joh. 5. 9. Matth. 23: 37; kan niet, Joh. 6: 44. Rom. 8: 8; Dood. Eph. 2: 4.5. Wat wil men dan nog den mensch verheffen? Doch, hij moet daarom niet sijn gaan zitten; maar de middelen gebruiken. waaronder God beoofd heeft te werken, Jer. 31: 33. Ezech. 36: 26.

De andere vraag: Hoe komt een zondaar, enz. daar weet onze kerk niet van, dat hij dat moet medebrengen. God eischt het maar, geeft het ook door zijn woord en Geest. Niet als conditie, maar om hem een geschikt voorwerp te maken voor vrije genade. Hij moet naakt komen, dan is hij juist geschikt.

Nu mijn vriend! gij betwijfelt mijne zoete herdenkingen maar 't is mij genoeg. Dat de Heere mij *zoet* deed smaken, zult u mij nooit *bitter* maken. Voor het overige geel ik u dien raad: als u nog weder mogt komen, met het zwaard zoo gij meent, Gods woord, zie toch toe, dat gij niet u zelve verwondt, en er in kooft dood te vallen. Nog eene opmerking: ik laet Baxter voor 'tgeen, dat hij geweest is. Ik wensch hem en zijne andere schriften niet te verdenken; maar dat dit boekje Remonstrantische gronden heeft, zal ik beweerden, zoo lang ik leef. Het behoort in onze kerk niet.

Wilt gij nu aan die voeten gaan zitten, well 't staat u vrij. Ik verkies, naast den Heere Jezus, liever aan mijnen dierbaren vader W. a; Brakel's voeten

te gaan zitten, en wachten op het einde.

Zoo heb ik eenigermate mijn harte ontlast. Ik kon en mogt mijne gevoelens niet verzwijgen, al wierd dat ook begeerd; want den tegensprekers moet de mond gestopt worden. Al is het voor veel verbetering vatbaar van mannen, die studie hebben, de Heere eischt niet meer, dan Hij geeft. De Heere kent mijne bedoeling. Wil nu de eene zeggen: "Hij wil toonen wijs te zijn," de tweede. "Hij wil de verstandige wezen, hij legt goed zijne dwaasheid aan den dag" een derde: "Men zoekt scheuring en oproer;" de Heere weet alles, en Hij weegt de harten en proeft ze. Wij allen moeten verantwoording doen voor hem. De opmerkingen in the Hollander van 8 Dec. over Doctor Tiddy's werken was mij een riem onder 't hart. Men zegt: ik houde niet van twisten; ik ben er ook een vijand van; maar ook van laauw en slaperig zijn omtrent de waarheid. Zie het oordeel Gods, dat gedreigd wordt 2 Tess. 2: 10, 11. Openb. 3: 16. De Heere Jezus ziet naauw toe, hoe wij met de waarheid handelen. Openb. 2.

Men zegt: gij trekt de eene grenslijn; maar daarom verwerp ik de ruime prediking des Evangeliums niet; doch, wij behoeven aan die lijn niet te trekken; dat hooren wij alle rustdagen; maar daar het zeer zit, daar moet men drukken. Ik wensch met vriend K. S. te Zeeland, geen strijd na dezen te voeren; maar, zoo hij die gevoelens wenschte te behouden (hoewel, de Heere bresge or hem afl), dan was het beter, dat hij buiten onze kerk ging staan. Hoe dat een Gereformeerd leeraar zoodanig lidmaat binnen de grenslijn kan verklaren, is voor mij en velen onverklaarbaar.

De Heer zij ons genadig, en make dit dwaze

dienstbaar om het wijze te beschamen, opdat de rust hersteld, en waarheid, eenheid en liefde in ons vaandel te lezen zij! De Heere doe alzoo, Gods gedenknaam zette het zegel op zijn onverwrikbaar woord.

Met en wij ons aan dien regel,
Niemand onze ruste stoort.

Uwen tegenstander in anti gereformeerde
gronden en gevoelens.

A. KRABSHUIS.

N A S C H R I F T.

Door uitwendigen tegenstand verhinderd om door "the Hollander" de waarheid het licht te doen zien (dat mij zeer smart), zoo heb ik door andere middelen een' weg moeten zoeken om de slagordeningen Israëls, die gehoond waren door eenen anderen Goliath, te verdedigen. Hoe zwak en gering ook de arbeid zij, zoo weet nogtans de Heere het doel, en wil soms het nietige en slechte verkiezen. Zijn naam is wonderlijk. Mogt de Heere het zegenen om velen te doen zien, dat de muren beginnen te waggelen, ten einde te waken, te bidden en te strijden, en zich te bekommeren over de verbrekingen Jazels.

Ik ben nog schuldig om die vraag te beantwoorden: "Hoe wil God ongeveer de bekeering van alle menschen?" Ik ontkenne, dat God alle menschen wil zalig maken; want God brengt over al het woord niet om Christus te ontdekken, zonder welken geen zaligheid is. Het geloof is uit het gehoor, Rom. 10: 17. Men moet wel verstaan, dat eerst en voornamelijk alles geschiedt om de uitverkorenen, Eph. 4: 4 en 12. Hand. 13: 48. Daar God geen uitverkoren heeft, geeft Hij ook het Evangelie niet. Maar om dat die in de wereld vermengd zijn, zoo roept God allen, wel-

meenend, doch met een verscheiden oogmerk. Aan de zijnen geeft Hij geloof en bekeering; aan de anderen niet. God roept de onbekeerden welmeenen; Hij overtuigt hen wat pligt is. Mark. 1: 15, met bevel om dien weg in te slaan; hun zijne goedheid te toonen en hen met alle beweegredenen voor te stellen, de zaligheid te beloven, indiew Hij in Christus geloofd, en daartoe is de mensch gehouden; want God heeft hem heilig geschapen in Adam, zoo dat hij het konde doen. Doet hij de conditie niet, 't is niet Gods schuld; maar zijn eigen onwil en onmagt, en daar is God vrij in, om het dezen te geven en dien niet. Die hier de Souvereiniteit Gods wilt hetwisten, leze met nadruk Rom. 9: vs. 20, 21, 22; dat hatelijk kapittel voor de Remonstranten. Doch God is rechtvaardig. God roept welmeenend door het Evangelie allen tot de zaligheid en benoegt die te geven aan die gelooven; maar dat geloof en die bekeering is eene genadegifte Gods; en Hij geeft dat aan die Hij zalig wil maken; maar de anderen laat God aan zich zelve, en omdat zij niet willen, en niet kunnen, door boosheid, en door onwilligheid de conditie niet volbrengen, gaan zij door eigen schuld verloren, en moeten God rechtvaardigen, al kan de mensch de conditie niet volbrengen: het is zijne schuld en God is vrij. En de arbeid Gods is tot verzwaring van zijn oordeel en zal hij God moeten vrij spreken; doch de leeraars hebben bevel om allen te roepen. Wie dat God het hart wil openen, als Lijdia onder Paulus, weten zij niet, en hebben dat verborgene voor den Heere te laten. En dit is liefde Gods, dat hij eenen Borg geeft, hun aanbiedt door zijn woord en zijne gezanten, met belofte: zoo gij komt, gij zult niet verstooten worden. Dus een ieder mag en

moet komen op het woord en zeggen: God roept mij, en belooft mij eeuwige zaligheid: indien ik geloove in Christus, kan en wil hij niet; God belooft zijn Geest aan die Hem in waarheid hiden, en zweert geen lust te hebben in den dood des goddeloozen. In zoo ver het zijn schepsel is, heeft God genoeg in de bekeering des menschen; omdat hij dan naar zijn beeld en gelijkenis hersteld wordt en ongenoege in de onbekeerlijkheid van zijn schepsel. Het menscheijk geslacht is het voorwerp daar Gods liefde naar uitgaat; maar het zegt niet, dat God ieder mensch liefheeft het geestelijk loven geeft, en de zonde niet toerekent. Men moet niet werken met de verkiezing, al is het waarheid; maar op het woord aangaan, dat kan niet bedriegen. De naam kan zoó goed staan, in het boek des levens, als niet. Niemand kwelle zich met; meent God mij of niet? Laat dat aan den Heere over, en maar te roepen: Klopt, Heere! maar doe ook zelf open; doch dat God aan zijne zijde beoogt allen, die hij roept, zalig te maken, dat stelt onze kerk niet; want dat strijdt tegen de alwetendheid Gods, tegen de eeuwige verkiezing, en ook, dat God niet kan bedrogen worden, omdat Hij de alwetende, de alleen wijze en almachtige is, Jcz. 46. vs 10 en 14 vs 17. Blijft er enige donkerheid, geloof en aanbid de vrijmagt Gods. Mogen er een vuur branden, ik wensch, dat de Heete de stoppels der Remonstranten mag doen verteeren.

A. KRABSHUIS.	J. KARELSEN.
J. VAN ANTOOL.	J. HELLENTAL.
M. NAALJE.	A. STREKTEE.
P. VERLEE.	J. SCHADDELEE.
K. VAN ZANTEN.	J. V. D. LUIJSTER.

Holland Historical Trust Collection
of the
Joint Archives of Holland

T88-0230

Remarks
against the
distribution of
Baxter's "Call to
the Unconverted"
1850
signed by
individuals

Holland Historical Trust Collection
of the
Joint Archives of Holland

T88-0230

Protocol of ten
men to Van
Raalte's
article of baptism
"Call to the
converted"

put in Van Raalte
papers

van de Huyster a
signatory

November 24, 1853

[Holland, Michigan]

“Aanmerkingen Tegen K. S., in de Beantwoording Mijner Vragen, in No. 52 van *The Hollander*, van 24 November 1853,” is a 16 page pamphlet signed by ten men who are protesting the distribution of Richard Baxter’s book, *Call to the Unconverted*

The men who signed the pamphlet were A. Krabshuis, J. van Anrooi, M. Naaije, P. Verlee, K. van Zanten, J. Karelsen, J. Hellenthal, A. Steketee, L. Schaddelee, and J. v.d. Luijster. [Abraham Krabshuis, the stepfather of Isaac Cappon, was a longtime opponent of Van Raalte.]

The Van Raalte Collection, Holland Historical Trust, Joint Archives of Holland, T88-0230.

The Classis of Holland, on September 26, 1853, had made this decision:

Art. 9. Objections are brought in against the little work of Baxter, entitled: *Call to the Unconverted*,” which some ministers had circulated, as defending a reconciliation of all men with God, or a doctrine of Universal grace. Other writings of Baxter are (also) presented, from which passages are read aloud clearly teaching election, etc. However, the ministers declare that there are few expressions in the little work of Baxter which they themselves do not dare to defend or to employ. *Classis Holland Minutes 1848-1858*, Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans Publishing Company, 1950, p. 144.

No. 2

AANMERKINGEN

TEGEN K.S.,

IN DE BEANTWOORDING MIJNER

VRAGEN, IN No. 52 VAN

the Hollander.

VAN 24 NOVEMBER, 1853.

Ik had niet gedacht de pen van wege Baxter's uitgave *De Roepstem* enz. nog weer te moeten opvatten, en had het ook niet gedaan, ware het nog bij de eerste uitgave gebleven; maar, toen men zoo ver ging, om door dit ons blad, "the Hollander" R. Baxter zoo hoog te verheffen en aansprijzen, kon ik niet anders, of moest langs dezen weg mijne tegenbedenkingen opgeven, opdat men mij en anderen mogte overtuigen van Baxter's regtzinnigheid en onze dwalingen.

Na lang uitzien, is er antwoord gekomen van een onbekenden vriend, die meent de Gereformeerde Leer krachtig te verdedigen tegen mijn redeneerziek hoofd, en ingebeelde bespiegelingen; doch ik moet er van zeggen, Gods woord in verband gebragt, (men versta mij wel) ik zegge, in verband; want hier en daar een tekst uitgewrongen, dan heeft ieder ketter zijne letter, en

Holland Historical Trust Collection
of the
Joint Archives of Holland

T88-0230

over

dan kunnen Socinus, Arminius en andere dwaalgeesten alles niet Gods woord bevestigen. Alzoo is het eene reuke des doods en een reuke ten leven. Ik moet er dan van zeggen, als eens een broeder tegen mij zeide: "Ja, de Remonstrant is wel met ons over zee gekomen." Ik heb nog geene taal zoo prof gehoord. Het is aan de eene zijde nog al goed; zoo is het beter te merken, waar de vos over den muur komt, om de fondamenten te ondermijnen. Als deze vriend een lid der gemeente mogt zijn, hoop ik toch, dat de wachters op Zion's muur het hol mogen naspeuren, om hem te ontdekken, te overtuigen en tot beschaming, en ware het mogelijk tot bekeering, te brengen. Ware dit het geval niet, het zou treurig zijn; voor al in de toekomst (men neme dit zinnebeeld niet kwalijk; want de Heere spreekt zelf zoo, Hoogl. 2: 15).

Ook had ik misschien de pen niet weer opgevat, ware het niet, dat vriend K. S. mij niet beschuldigd had van Godslasterlijke gevoelens en denkbeelden, en hij zelf onze Gereformeerde Leer niet openbaar verloochende en miskende, al is het met Gods woord in de hand. Het is te beklagen, dat het heilig en dierbaar woord zoo gebruikt wordt.

Ik wensch dan, onder biddend opzien tot den Heere om licht, te bewijzen, dat vriend K. S. duidelijk stelt: de algemeene voldoening en verzoening van alle menschen met God door Christus, en een afval der heiligen, en miskening van Gods rechtvaardigheid. Ik denk op de voet alles niet aan te raken, dit zou te veel uitweiden. Mogt het in zachtmoedigheid zijn, naar Gal. 6. vs. 1; hoewel ik bij het lezen der antwoorden van vriend K. S. moet zeggen, dat hij daar weinig van bezit,

olschoon de Remonstranten daar zoo hoog van opgeven.

In het antwoord op vraag 1 wordt gezegd, dat door de zonde alles vervloekt was, naar Gen. 3. Dit geloof ik met mijn gansche hart, hoewel K. S. heimelijk mij wil aanwrijven: "Ja, maar God zeide dat, doch meende het niet." Dat zij verre, dat ik zulks van den God der waarheit zoude denken; hoewel ik gaarn bekene een Atheistisch hart om te dragen, dat nogtans alles staat en Christus de grond en oorzaak is, naar Joh. 1: 1-9; dit geloof ik ook hartelijk, maar de gevolgtrekking is valsch: "dat de ongeheiligden dus verzoend zijn met God." Ware dat zoo, dan was er geen toorn meer, maar wat zegt Gods woord? De toorn Gods blijft op hem, die niet gelooft, Joh. 3. 36; kinderen des toorns gelijk alle andere; God haat alle werkers der ongerechtigheid; zij zijn hem een growel, Ps. 5. vs 6-7. Neen, als ik verzoend ben met God, dan legt God zijn toorn en vijandschap af. Ik zal niet op u toornen, noch scheiden, Jez. 54: 9. Zoo spreekt ook de Apostel Col. 1: 21, van de heilige en geloovige broedren. vs. 2., en niet van de ongeheiligden.

De aarde had niet kunnen blijven staan, had de Heere niet aanstonds een verbod der genade met Adam en Eva opgerigt, in het beloofde zaad der vrouwe, dat is Christus; en in dat verbond zijn begrepen aldegene, die God van eeuwigheid gekend heeft, naar Jer. 31: 3 en Rom. 8, en die uit kracht van die eeuwige liefde en het vrij welbehagen (Matth. 11: 26) aan Christus gegeven zijn (Joh. 17: 6, 9), en in Christus uitverkoren voor de grondlegging der wereld, Eph. 1: 4; zie ook Joh. 17: 9 en 12, voor die heeft Christus ver-

zoening aanbracht; voor zijn volk, Matth. 1 : 21, voor zijne schapen, Joh. 10 : 15; maar alle menschen zijn zijne schapen niet, vs. 16; voor de kinderen Gods, Joh. 11. 51, 52; en allen zijn geen kinderen Gods; ik bidde niet voor de wereld, Joh. 17. 8, en zou Christus er dan voor geleden hebben om de ongeheiligden te verzoenen met God? Voldoening en voorbedding gaan zamen Rom. 8. 34 en Joh. 17; of, er moet verzoening zonder voldoening zijn. Zoo niet, dan heeft Christus voor de meeste menschen te vergeefs geleden, en dat zou waarlijk geen liefde zijn, maar de allergrootste wreedheid en onbarmhartigheid, dat God zijn eigen geliefde Zoon, waarin al zijne vermaking was, naar Spr. 8, zou overgeven tot zulk een bitter en smartelijk lijden en vervloekten kruisdood, en dat voor velen te vergeefs, dat Goddelijk offerbloed! Wie heeft er niet van? Dat vergeving van zonden gepredikt moet worden aan alle creaturen is aan Gods zijde niet het oogmerk om ze allen genade te geven om te gelooven. Ziet onder anderen: "De uitverkorenen hebben het verkregen; de anderen zijn verhard geworden. Rom. 11. 7. Het geloof is niet aller 2 Tess. 3. 2 en Tit. 1. 1; het is eene gave Gods, Eph. 2. 8; vergel. 1 Cor. 12. 9." En aan wie geeft God het geloof? Ziet Hand. 13. 48; ziet ook die gouden keten in 't genaverbond, Rom. 8. 30. Vriend K. S. zal zeggen: Dan is de prediking des Evangeliums niets dan valscheit in God, en kan men er niets op aan. Meent God mij wel (zoo als vr. K. S. mij hard door strijkt); doch hiervan in't vervolg.

Ik hoop, dat vriend K. S. mogt verstaan, dat de verzoening niet algemeen is. Dat God zijne liefde betoont aan 't menschoom, spreek ik niet te-

gen; dit zullen wij nog naderhand zien, als de Heere wil; maar Gods innige liefde van vermaak en welbehagen kan niet verder zich uitstrekken, dan tot hen, die door genade tot den Middelaar Jezus toevlugt genomen en zijne gerechtigheid en heiligheid door 't geloof hebben aangegrepen. Maar buiten dit, waar moet dit heen, wie lijst niet van zulke taal! om zoo de Heiligheid en Majesteit Gods te verinoechenen. Neen, hij is een stank in Gods neuze, en in al wat hij doet, ziet Nahum 1:2, Ps. 5. Ps. 7 : 12 en Rom. 2. Vr. K. S. haalt aan Spr. 8 en 9; maar ik vind daar geen liefde van welbehagen en verlustiging dan in vs. 17: "Ik hebbe lief die Mij lief hebben," en dat is zijne bruid, waarvan Joh. zegt: "Ziet hoe groote liefde," en zie ook 't Hooglied; maar niet het menschoom hoofd voor hoofd. Dit bewijst ook Joh. 3 : 16 niet. De wereld is niet alle menschen; maar de menschen in de wereld, die (zoo de tekst zelf verklaart) in hem gelooven, zoo als het woord wereld voor een gedeelte uit of in de wereld vaak in Gods woord gebruikt wordt. De wereld is vergaan; ook Noach met zijn huisgezin? De wereld heeft Christus niet gekend, Joh. 1 : 13; ook de geloovigen niet? De wereld haat mij Joh. 8 : 7, ook de bekeerden? De onde slange verleidt de geheele wereld, Openb. 12 : 9; ook de uitverkorenen? Christus zegt: dat is onmogelijk. De geheele wereld ligt in het booze, 1 Joh. 5 : 19; ook die door den Geest geheiligd zijn? En hier staat toch de geheele wereld. Verstaat ook zoo 2 Cor. 5 : 19, daar de tekst zich zelve verklaart, dat dit gedeelte uit de wereld met God verzoend is in Christus, die de zonde niet toegerekend wordt. Zoo dan: niet allen verzoend.

Eer ik hier van kan afstappen, wilde ik in 't algemeen nog opmerken, dat wij vinden, Rom. 5: 18, 19, van alle menschen. Dat dit niet hoofd voor hoofd is, blijkt en uit het verband des kapitels en den tekst zelve: Adam en Christus tegen elkander als verbondshoofden. Adam de oorsprong van alle ellende, van allen, die in hem zijn; Christus van alle genade van alle menschen, die in hem zijn. En wie zijn die allen? Die de regtvaardigmaking des levens deelachtig worden, 2 Cor. 5: 15. Wie zijn die allen? Die der zonde gestorven zijn door de wedergehoorte, en Christus leven.

Nu, dat doen immers alle menschen niet? zoo dan niet hoofd voor hoofd. 1 Cor. 15: 22 verklaart zich zelf; want alle menschen worden niet in Christus levende gemaakt; maar die in Hem als het Hoofd zijn. Rom. 11. 32 spreekt niet van alle menschen; maar van de verharding en bekeering der Joodsche natie; zie het verband. Zoo ook 1 Tim. 2. 4, 5, 6; dit is niet algemeen, maar allerlei volk, staat en rang. Was het de letterlijke zin, dan moesten ze ook allen zalig worden; want niemand kan Gods wil weder staan; al wat Hij wil, doet Hij. Men zegge niet: God wil, als wij willen; want niemand wil Rom. 8. 7; noch kan, Joh. 1. 44. Die meent, dat Hij Jezus kan en wil van nature aannemen, heeft nog nooit zich zelve regt leeren kunnen; maar zegge, met den Remonstrant: "Dat ik mij heb kunnen bekeeren, daar mag ik God voor danken; maar dat ik mij heb willen bekeeren, daarvoor danke ik mij zelve." Hebr. 10. 29 beteekent geheiligd te zijn; niet eene heilige gestalte door wedergehoorte, maar afzonderen uit het gros der menschen tot zijne Kerke. Dat heiligen, menigmaal afzonderen beteekent, ziet

men uit Deut. 8: 6 en Hand. 21. 26; want ware geheiligden kunnen nooit afvallen. Eindelijk, 2 Petr. 2 vs. 1 spreekt niet van gekochten tot zaligheid, en Christus woer verloochenden; maar (zie het verband) van valsche Profeten en Leeraars, die Christus als Heer gekocht hadde, want door zijn dood heeft hij het regt ontvangen over alles, om het als Middelaar te gebruiken tot volvoering van de zaligheid der uitverkorenen. Zoo waren deze Leeraars gekocht om in zijn Huis te werken, welk ambt zij misbruikten en werden valsche Profeten. Christus alles onderworpen zijnde, 1 Cor. 15. 28, had dezen mede gekocht, om zijn werk te doen, ten nutte van zijn volk; als slaven, en niet als zijne kinderen.

In antw. op vr. 2, ben ik in mijn gevoelen meer bevestigd; daar het mij duidelijk was, dat vr. K. S. zich dus niet als Gereformeerde, maar als Remonstrant zich openbaarde: daar degenen, waar Christus voor voldaan heeft, nog weer in 't verderf kunnen storten. Als dat waarheid is, mijne broeders! laat ons dan nog niet zoo hard zingen: "Juicht, vromen! om uw lot; Wij steken 't hoofd omhoog en zullen d'eerkroon dragen." Dan staat alles nog op losse schroeven; wie weet, wat er nog van wordt? God, die 't beloofd heeft, moet dan liegen en ontrouw zijn; Jezus geen volkomen Zaligmaker; wij vinden niet alles in Hem; Hij kan het werk niet ten einde brengen: Hij is de regte Boods niet. Wij weten, bij ondervinding, wij kunnen het geen oogenblik bewaren; dat kon Adam nog niet in zijne regtheid. Wat zullen wij dan doen, wier sterkte geene is, de list en kracht des satans groot, ons harte boos en bedriegelijk. Maar, laat ons eens zien, wat de getrouwe Ge-

tuige zegt ; daar kunnen wij vaster op aan, dan op vr. K. S. Luk. 12: 32. Vreest niet gij klein kuddeke ; want het is uws Vaders welbehagen olicden het koninkrijk te geven ; zie Rom. 8: 29,30, daar begint de Apostel van eeuwigheid tot eeuwigheid ; 1 Tess. 5:6, Matth. 24:24 en Openb. 13:8. 1 Petr. 1:2 noemt de Apostel de uitverkorenen, en zegt vers 5. dat zij in de kracht Gods bewaard worden enz. 2 Tim. 2:19, Ps. 37:24, vergel. Joh. 6:39, Hebr. 6:17,18, Rom. 8:35 enz. 1 Joh. 2:9. Hiertegen brengt men tot bewijs, dat die nog in 't verderf kunnen storten, waar Christus voor voldaan heeft, Hebr. 6: 5.6. Dit zijn geen ware bekeerden geweest, daar de Apostel van spreekt ; zie verband vs 8 : die nog geen goede aarde waren, maar doornen en di telen voortbragten, en dat er, vs 4 enz., van gezegd wordt, kan zeer goed in onbekeerden vallen, en gebeurt dikwijls ; zie Num. 24. in Bileam. Hij kan de waarheid des Evangeliums verstaan, voorzeggende zelfs de komste des Messias, het woord ontvangen met vreugde, Luk. 8: 13. Herodes hoorde Johannes gaarne en dede vele dingen, Mark. 6: 20 ; Saul profeteerde ook, en hij bleef Saul. Dit werkt ook de H. Geest, en in dien zin, zijn ze dan den Geest deelachtig ; doch niet tot ware wedergehoorte enz. Hebr. 10. 26 ziet op geen ware bekeerden ; want die kunnen niet willens zondigen, maar wel uit zwakheid, 1 Joh. 3. 9. Dat, vs 29 gezegd, "Geheilgd te zijn." is niet de ware heiligheid, maar uitwendig in het verbond en in de Kerke ingebragt te zijn, zie Deut. 7. 6, 1 Cor. 7. 14. en wat er verder gezegd wordt, ziet op uitwendige voorogten der Kerke, die hij vertrapt en verworpen heeft, door ongelooft. 2 Petrus ziet op valsche

leeraars en profeten ; de 5 andere teksten zijn alleen maar vermaningen en opwekkingen, om de geloovigen in den rechten weg tot Godzaligheid te wekken, de zonden te doen schuwen, en alzoo uit de vruchten van de waarheid hunner verkiezing verzekerd te worden ; maar om die aan de zijde Gods vast te maken niet, want die wast vast van eeuwigheid, gelijk gezien is. En daarom verwerp ik deze gronden ; zie Geloofsbeijde nis, art. 7.

In het vragen van vr. K. S. op vr. 3, en 4 moest ik denken: hier schijnt hem het hol zoo eng te worden, dat hij vreest te zullen stikken; doch, wat raad! om het gevaar te ontkomen, met vragen, als de Joden, Mat h. 21, verlegen zijnde, hoe die vraag te beantwoorden, en het Remonstrantisme vast te houden. De belofte, daar zoo op geroemd wordt, aan het slot, heeft hier geen vervulling gebragt. Het vraagstuk is voor vr. K. S. eene verborgenheid, dat wij niet kunnen weten, gelijk de Drieëenheit, enz ; maar toch waarheid is, en wenscht mij toe: geloof en aanbid. Wat gelooven? Dit, dat ik verloren kan gaan (wil hij zeggen) en mijne schuld is betaald. Dat God twee-maal voldoening eischt, eerst in zijn zoon en dan van mij? Schrikketijk woord! Ik hoop bewaard te blijven, dat het ooit in mijn hart opkome om dat hoog en heilig Wezen te beschuldigen van onrecht en wreedheid, van zulk een' tiran van God te maken, als of hij behagen in straffen had, en die zoo roemt op zijnen liefderijken vader. Is dat liefde? O, ons hart mogt wel bloeden, zoo iets te hooren. Ik wensch dan de vraag met *Nee*, volkomen *Nee* te beantwoorden, en mijnen Schepper gerechtigheid eer en heerlijkheid te geven ; maar, als vr. K. S. hier neen zou zeggen, dan moest hij zijne gevoc-

lens van algemeene verzoening en afval laten varen, daar zit de knoop.

Ik moet van de woorden in 't laatste van vr. K. S.' antwoorden vele de mijne maken, en u toeroepen: Vriend! Gods woord is eene keten, en ik wensch er niets af of bij te doen, al schijnt het u zoo toe; maar gij doet er af, en zoudt dan Openb. 22. 19 eer op u zelve toepassen moeten. Gij zegt, dat mij de duivel en mijn redeneerziek verstand verleiden, als Eva; maar onderzoek eens in uw hart. Wie heeft u tot deze hoogte gebragt, om dit als eene verborgenheid te gelooven en te aanbidden, dat de regtvaardige Rigter tweemaal voldoening vordert. Overdenk en lees toch eens, biddend om licht des H. Geestes, Gods woord in zijn verband, en dan is de belofte: "Alle owe kinderen zullen van den Heere geleerd zijn." Dan zal Gods woord eene keten zijn; dan zult gij een eeuwige verkiezing, en bijzondere voldoening, en het welmeenend aanbod van genade te zamen kunnen vereenigen, met minder of meerder klaarheid; maar nu kiest gij eene waarheid, en verwerpt vele andere.

Zoo doet gij ook met vraag 5, die gij zegt, dat op vraag 2 genoeg beantwoord is. En dan moet ik zeggen: het is al weer Remonstrantsch. Zie dan het antwoord op vr 2. Ik geloof met de Ger. Kerk, dat de genadegiften en de roeping Gods onberouwelijk zijn, Rom. 11. 29; zie ook Phil. 1. 6, dat de Geest der wedergeboorte eene vrucht is van Jezus algenoegzame verdiensten en voorbidding: Ik heb voor u gebeden enz.; Niemand kan ze uit mijne hand rukken. Zoo lang als Jezus Voorbidder is, zijn Goddelijk offer of rantsoen geldig en krachtig, en dus Priester en almachtig

Koning blijft, en Gods beloften vast en onverbrekelijk zijn, zal geen kind Gods in het verderf kunnen storten. O, wat een ellendig geloof! Kent gij Jezus wel, in de kracht van zijn Middelaarswerk en Koninklijk Ambt? Onderzoek u zelve. In ons, zoo ver wij kinderen zijn, blijft het zaad Gods. Waar was onze hoop, onze troost? Maar nu zeggen wij met den Christen: "En eeuwig zal blijven," Catechismus, Zondag 21. De Geest kan wel bedroefd en tegengestaan worden in zijne bewegingen en invloeden; maar zal nooit weggaan, Joh. 14, en zoo vele plaatsen.

Wat uw antwoord op vr. 7 betreft, daar u zoo over geraakt zijt, en mij, bij gevolgtrekkingen redeneren, beschuldigt van veel ongerijmdheid en Godonteerende denkbeelden, die de duivel in mijn hart zou gewerkt hebben, zoo vraag ik u: Hoe durft gij daar zoo vaststellen? Ik heb nog niets gezegd, maar gevraagd, hoe ik dat met de eeuwige verkiezing kan vereenigen; maar in plaats van inlichting, gaat gij aan beschuldigen. Gij hebt zeker niet gevreesd voor het negende gebod. De Heere rekene u deze zonde niet toe! Schort nu oordeel wat op. Dit is met een of twee woorden niet te doen; doch ik hoop het niet te verzwijgen, zoo als u doet. Met de vr.: Hoe heeft het Gode behaagd enz., en: Hoe komt een zondaar enz.; zie the Hollander van 5 Oct., kondet gij daar niet door worstelen? Als u niet Gereformeerd *Nem* kunt zeggen, dan moet gij Remonstrantsch *Ja* zeggen; dat was opregt.

Onze leer zegt, hoewel de mensch als redijk schepsel een vrije wil heeft om te lieven of te haten, te kiezen of te verwerpen, en veel natuurlijk en burgerlijk goed kan doen, ja, ook godsdienstig

goed, zoo heeft hij volstrekt geen kracht noch wil om zich te bekeeren. Hij heeft wel eene begeerte om zalig te worden; maar de weg daartoe kan Is en wil hij niet; want de wille volgt de nature, die zondig, hij wil niets dan zonde; is ze heilig, zij wil heilig. Nu, de mensch is blind; hij weet niet, Eph 4; 18, 1 Cor. 2: 14. Matth. 13: 11. Boos, hij wil niet, Joh. 5: 9. Matth. 23: 37; kan niet, Joh. 6: 44. Rom. 8: 8; Dood, Eph. 2: 4.5. Wat wil men dan nog den mensch verheffen? Doch, hij moet daarom niet stil gaan zitten; maar de middelen gebruiken, waaronder God beloofd heeft te werken, Jer. 31: 33. Ezech. 36: 26.

De andere vraag: Hoe komt een zondaar, enz. daar weet onze kerk niet van, dat hij dat moet medebrengen. God eischt het maar, geeft het ook door zijn woord en Geest. Niet als conditie, maar om hem een geschikt voorwerp te maken voor vrije genade. Hij moet naakt komen, dan is hij juist geschikt.

Nu mijn vriend! gij betwijfelt mijne zoete herdenkingen maar 't is mij genoeg. Dat de Heere mij *zoet* deed smaken, zult u mij nooit *bitter* maken. Voor het overige geef ik u dien raad: als u nog weder mogt komen, met het zwaard zoo gij meent, Gods woord, zie toch toe, dat gij niet u zelven verwondt, en er in komt dood te vallen. Nog eene opmerking: ik laat Baxter voor 'tgeen, dat hij geweest is. Ik wensch hem en zijne andere schriften niet te verdenken; maar dat dit boekje Remonstrantsche gronden heeft, zal ik beweerden, zoo lang ik leef. Het behoort in onze kerk niet.

Wilt gij nu aan die voeten gaan zitten, well 't staat u vrij. Ik verkies, naast den Heere Jezus, liever aan mijnen dierbaren vader W, a; Brakel's voeten

te gaan zitten, en wachten op het einde.

Zoo heb ik eenigermate mijn harte ontlast. Ik kon en mogt mijne gevoelens niet verzwijgen, al wierd dat ook begeerd; want den tegensprekers moet de mond gestopt worden. Al is het voor veel verbetering vatbaar van mannen, die studie hebben, de Heere eischt niet meer, dan Hij geeft. De Heere kent mijne bedoeling. Wil nu de eene zeggen: "Hij wil toonen wijs te zijn," de tweede. "Hij wil de verstandige wezen, hij legt goed zijne dwaasheid aan den dag" een derde: "Men zoekt scheuring en oproer," de Heere weet alles, en Hij weegt de harten en proeft ze. Wij allen moeten verantwoording doen voor hem. De opmerkingen in the Hollander van 8 Dec. over Doctor Tiddy's werken was mij een riem onder 't hart. Men zegt: ik houde niet van twisten; ik ben er ook een vijand van; maar ook van laauw en slaperig zijn omtrent de waarheid. Zie het oordeel Gods, dat gedreigd wordt 2 Tess. 2: 10, 11. Openb. 3: 16. De Heere Jezus ziet naauw toe, hoe wij met de waarheid handelen. Openb. 2.

Men zegt: gij trekt de eene grenslijn; maar daarom verwerp ik de ruime prediking des Evangeliums niet; doch, wij behoeven aan die lijn niet te trekken; dat hooren wij alle rustdagen; maar daar het zeer zit, daar moet men drukken. Ik wensch met vriend K. S., te Zeeland, geen strijd na dezen te voeren; maar, zoo hij die gevoelens wenschte te behouden (hoewel, de Heere bringe er hem af!), dan was het beter, dat hij buiten onze kerk ging staan. Hoe dat een Gereformeerd leeraar zoodanig lidmaat binnen de grenslijn kan verklaren, is voor mij en velen onverklaarbaar.

De Heer zij ons genadig, en make dit dwaze

dienstbaar om het wijze te beschamen, opdat de rust hersteld, en waathend, eenheid en liefde in ons vaandel te lezen zij! De Heere doe alzoo, Gods gedenknaam zeite het zegel op zijn onverwrikbaar woord.

Metten wij ons aan dien regel,
Niemand onze ruste stoort.
Uwen tegenstander in anti gereformeerde
gronden en gevoelens.

A. KRABSHUIS.

N A S C H R I F T.

Door uitwendigen tegenstand verhinderd om door "the Hollander" de waarheid liet licht te doen zien (dat mij zeer smart), zoo heb ik door andere middelen een' weg moeten zoeken om de slagordeningen Israels, die gehoond waren door eenen anderen Goliath, te verdedigen. Hoe zwak en gering ook de arbeid zij, zoo weet nochtans de Heere het doel, en wil soms het nietige en slechte verkiezen. Zijn naam is wonderlijk. Mogt de Heere het zegenen om velen te doen zien, dat de muren beginnen te waggelen, ten einde te waken, te bidden en te strijden, en zich te bekommeren over de verbrekingen Jozefs.

Ik ben nog schuldig om die vraag te beantwoorden: "Hoe wil God ongeveinsd de bekeering van alle menschen?" Ik ontkenne, dat God alle menschen wil zalig maken; want God brengt over al het woord niet om Christus te ontdekken, zonder welken geen zaligheid is. Het geloof is uit het gehoor, Rom. 10: 17. Men moet wel verstaan, dat eerst en voornamelijk alles geschiedt om de uitverkorenen, Eph. 4: 4 en 12. Hand. 13: 48. Daar God geen uitverkoren heeft, geeft Hij ook het Evangelie niet. Maar om dat die in de wereld vermengd zijn, zoo roept God allen, wel-

meenend, doch met een verscheiden oogmerk. Aan de zijnen geeft Hij geloof en bekeeringe; aan de anderen niet. God roept de onbekeerden welmeenend; Hij overtuigt hen wat pligt is. Mark. 1: 15, met bevel om dien weg in te slaan; hun zijne goedheid te toonen en hen met alle beweegredenen voor te stellen, de zaligheid te beloven, indien Hij in Christus gelooft, en daartoe is de mensch gehouden; want God heeft hem heilig geschapen in Adam, zoo dat hij het konde doen. Doet hij de conditie niet, 't is niet Gods schuld; maar zijn eigen onwil en onmagt, en daar is God vrij in, om het dezen te geven en dien niet. Die hier de Souvereiniteit Gods wilt betwisten, leze met nadruk Rom. 9: vs. 20, 21, 22; dat hatelijk kapittel voor de Remonstranten. Doch God is rechtvaardig. God roept welmeenend door het Evangelie allen tot de zaligheid en benogt die te geven aan die gelooven; maar dat geloof en die bekeering is eene genadegifte Gods; en Hij geeft dat aan die Hij zalig wil maken; maar de anderen laat God aan zich zelven, en omdat zij niet willen, en niet kunnen, door haasheid, en door onwilligheid de conditie niet volbrengen, gaan zij door eigen schuld verloren, en moeten God rechtvaardigen, al kan de mensch de conditie niet volbrengen: het is zijne schuld en God is vrij. En de arbeid Gods is tot verzwaring van zijn oordeel en zal hij God moeten vrij spreken; doch de leeraars hebben bevel om allen te roepen. Wie dat God het hart wil openen, als Lijden onder Paulus, weten zij niet, en hebben dat verborgene voor den Heere te laten. En dit is liefde Gods, dat hij eenen Borg geeft, hun aanbiedt door zijn woord en zijne gezanten, met belofte: zoo gij komt, gij zult niet verstooten worden. Dus een ieder mag en

moet komen op het woord en zeggen: God roept mij, en belooft mij eeuwige zaligheid: indien ik geloove in Christus, kan en wil hij niet; God belooft zijn Geest aan die Hem in waarheid hiddén, en zweert geen lust te hebben in den dood des goddeloozen. In zoo ver het zijn schepsel is, heeft God genoeg in de bekeering des menschen; omdat hij dan naar zijn beeld en gelijkenis hersteld wordt en ongenoegen in de onbekeerlijkheid van zijn schepsel. Het menschelijk geslacht is het voorwerp daar Gods liefde naar uitgaat; maar het zegt niet, dat God ieder mensch liefheeft: het geestelijk leven geeft, en de zonde niet loofkent. Men moet niet werken met de verkiezing, al is het waarheid; maar op het woord aangaan, dat kan niet bedriegen. De naam kan zoo goed staan, in het boek des levens, als niet. Niemand kwelle zich met: meent God mij of niet? Laat dat aan den Heere over, en maar te roepen: Klopt, Heere, maar doe ook zelf open; doch dat God aan zijne zijde beoogt allen, die hij roept, zalig te maken, dat stelt onze kerk niet; want dat strijdt tegen de alwetendheid Gods, tegen de eeuwige verkiezing, en ook, dat God niet kan bedrogen worden, omdat Hij de alwetende, de alleen wijze en almachtige is; Jez. 46. vs 10 en 14 vs 17. Blijft er eenige donkerheid, geloof en aanbid de vrijmagt Gods. Mogter een vuur branden, ik wensch, dat de Heere de stoppels der Remonstranten mag doen verleeren.

A. KRABSHUIS.	J. KARELSEN.
J. VAN ANTOOL.	J. HELLENTAL.
M. NAALJE.	A. STEKETEE.
P. VERLEE.	L. SCHADDELEE.
K. VAN ZANTEN.	J. V. D. LUIJSTER.

Holland Historical Trust Collection
of the
Joint Archives of Holland

T88-0230

Remarks
against the
distribution of
Baxter's "Call to
the Unconverted"
1853
signed by
10 individuals

T88-0230

Protector of ten
men to Van
Raalt's
petition of Baxter's
"Call to the Un-
converted"

petition Van Raalte
papers

van de huyster a
signatory